

**«Standard Life»
Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ**
2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған
жыл үшін қаржылық есептілік
және
Тәуелсіз аудитор есебі

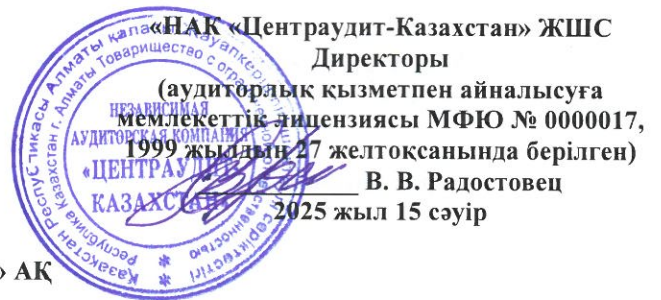
МАЗМҰНЫ

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

БАСШЫЛЫҚТЫҢ 2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОКСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА ҚАРЖЫЛЫҚ

ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕПТІЛІК	1
ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ЕСЕП	2
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП	3
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП	4
1. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ	5
2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗДЕРІ	5
3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ	6
4. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ	21
5. БАНКТЕРДЕГІ ДЕПОЗИТТЕР	22
6. БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӨДІЛ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР	22
7. АМОТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР	23
8. «КЕРІ РЕПО» ОПЕРАЦИЯЛАРЫ	24
9. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ	24
10. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ҮНЕМДЕУ (ШЫҒЫН)	28
11. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР	29
12. АКТИВТЕРДІ ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ ЖӘНЕ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ	30
13. БАСҚА АКТИВТЕР	30
14. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК	31
15. БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР	31
16. КАПИТАЛ	31
17. САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ	33
18. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС / (ШЫҒЫН)	35
19. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР	35
20. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ	35
21. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	43
22. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӨДІЛ ҚҰНЫ	43
23. АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ӨТЕУ МЕРЗІМДЕРІН ТАЛДАУ	46
24. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР	47
25. ТӨЛЕМ ҚАБІЛЕТТІЛІГІ МАРЖАСЫНЫҢ ЖЕТКІЛІКТІЛІГІ	48
26. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА	48
БІР АКЦИЯНЫҢ БАЛАНСТЫҚ ҚҰНЫН ЕСЕПТЕУ	49

«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ
Акционерлерге және Директорлар Кеңесіне

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

Пікір

Біз ұсынылған «Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания»), қаржылық есептілігі аудитін жүргіздік, оның құрамына 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, пайда және шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есеп, капиталындағы өзгерістер туралы есеп, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, сондай-ақ есептік саясаты туралы елеулі ақпаратты қоса алғанда және басқа да түсініктемелік ескертпелер кіреді.

Біздің пікіріміз бойынша, қаржылық есептілік 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайының бүкіл маңызды жақтарын, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі қызметінің нәтижелері мен қаржы қозғалысының Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС бойынша Кеңес) сәйкестігін шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру үшін берілген негіз

Біз аудитті Аудиттің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі - АХС) сәйкес аудит жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес төменде, біздің міндеттеріміз «Қаржылық есептілігіне аудит жүргізу үшін аудитордың жауапкершілігі» атты бөлімінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Халықаралық Кәсіби бухгалтерлер этикасы кодексінің (халықаралық тәуелсіз стандарттарды қосқанда) (бұдан әрі - БХЭСК этика Кодексі) талаптарына, қоғамдық мүдде субъектілерінің қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын және Қазақстан Республикадағы қоғамдық мүдде субъектілерінің қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Компанияға қатысты тәуелсіз болып табыламыз. Біз сондай-ақ осы талаптарға және БХЭСК Этика Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттемелерімізді орындадық. Біздің тарапымыздан алынған аудиторлық дәлелдемелер жеткілікті және біздің аудиторлық пікірімізді білдіру үшін негіз болып табылады деп санаймыз.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері-бұл біздің кәсіби пайымдауымызша, ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер жалпы қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер туралы жеке пікір білдірмейміз. Біз төменде көрсетілген мәселелерді аудиттің негізгі мәселелері ретінде анықтадық, олар туралы ақпарат біздің есепте хабарлануы тиіс.

Сақтандыру қызметінен түскен кірістерді тану

Аудиттің негізгі мәселесі ретінде мәселені анықтау үшін негіз

Жыл ішінде танылған сақтандыру кірісі (17-ескертпе) ұзақ мерзімді сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша кірісті бағалауға байланысты. Сақтандыру қызметінен түсетін табыс сомасы маңызды болғандықтан, біз кірісті өлшеуді аудиттің негізгі мәселесі ретінде анықтадық.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты аудиторлық процедуралар

Табыстырды тануға қатысты ақпаратты елеулі бұрмалау тәуекеліне бағытталған біздің аудиторлық рәсімдер мыналарды қамтыды:

- табысты танудағы негізгі бақылаудың тиімділігін тексеру;
- тиісті сақтандыру шарттарының деректерімен бухгалтерлік есеп жүйесіне енгізілген деректерді үлгілік негізде тестілеу;

- сақтандыру сыйлықақыларын алуды іріктеп тексеру;
- біздің саланы және сыртқы нарықтық деректерді білуімізге негізделген күтулер негізінде кірістер мен оларды тану мерзімдерін талдау, біздің күтулерімізден ауытқуларды талдау, жалпы сақтандыру сыйлықақыларының сальдосына қатысты мәні бойынша талдамалық рәсімдер;

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді тану

Аудиттің негізгі мәселесі ретінде мәселені анықтау үшін негіз

Болжамдардың резервтерді бағалауға әсерінің маңыздылығына және әдістеменің күрделілігіне байланысты біз сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді тануды аудиттің негізгі мәселесі ретінде анықтадық. Қаржылық есептілікке 3 және 9-ескертпелерде Компанияның есеп саясатының сипаттамасы және сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер туралы ақпаратты ашу ұсынылған.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты аудиторлық рәсімдер

Біздің осы саладағы аудиторлық рәсімдеріміз мыналарды қамтыды:

- біз 17 "Сақтандыру шарттары" ХКЕС (IFRS) талаптарына және Компанияның әдіснамасына сәйкес орындалатын сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді есептеу бойынша процестер мен бақылау рәсімдері туралы түсінік алдық;
- біз 17 "Сақтандыру шарттары" ХКЕС (IFRS) қатысты әдіснаманы, модельдерді және болжамдарды бағалау үшін өзіміздің актуарийлеріміздің мамандарын қатыстырдық, қолданылған тәсілдің жарамдылығын қарастырдық және негіздегі есептеулердің дәлдігін іріктелі негізде сынақтан өткіздік;
- біз актуарлық әдіснаманың, міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарын есептеу үшін пайдаланылған модельдер мен болжамдардың, тәуекелге түзетулердің, қызметтер үшін шарттық маржаның және (егер қолданылса) шығындар компонентінің 17 "Сақтандыру шарттары" ХКЕС (IFRS) талаптарына және қаржылық есептілікті дайындау тұжырымдамасына сәйкес болжанғандай жұмыс істейтінін бағаладық.

Басқа ақпарат

Басқа ақпарат үшін Компания басшылығы жауапты. Басқа ақпарат қаржылық есептіліктен және олар бойынша аудиторлық есептен басқа жылдық есептегі ақпарат болып табылады. Жылдық есеп осы аудиторлық есеп берілген күннен кейін бізге қолжетімді болады деп күтеміз.

Біздің қаржылық есептілікке қатысты пікіріміз басқа ақпаратты қамтымайды және біз олар бойынша сенімділік қорытындысын білдірмейміз.

Қаржылық есептілік аудитін жүргізуге байланысты біздің міндетіміз жоғарыда көрсетілген басқа ақпаратпен, ол бізге берілген кезде танысу және басқа ақпарат пен қаржылық есептілік немесе аудит барысында алған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктер бар-жоғын және басқа ақпаратта басқа да елеулі бұрмаланулар бар-жоғын қарастыру болып табылады.

Егер жоғарыда көрсетілген басқа ақпаратпен танысқан кезде біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, біз бұл туралы корпоративтік басқаруға жауапты адамдарды хабардар етуге міндеттіміз.

Қаржылық есептілік және корпоративтік басқару бойынша Компания басшылығының жауапкершілігі

Компания басшылығы осы қаржылық есептіліктің ХКЕС бойынша Кеңес шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленуіне және шынайы ұсынылуына, сонымен қатар Компания басшылығы алаяқтық немесе қате жіберу нәтижесінде маңызды бұрмалауды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажетті деп санайтын ішкі бақылау жүйесін қамтамасыз ету үшін жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындауда Компания өз қызметін үздіксіз жалғастыруын бағалауға, үздіксіздіксіз қызметке қатысты тиісті ақпаратты жария еткені үшін, сондай-ақ қызметтің толассыздығын негізге негізделген қаржылық есептілікті дайындау үшін, бірақ Компанияның қабілетін бағалау үшін жауапты болып табылып, өз қызметін тоқтатуға немесе оны тарату немесе жойылу басқа, кез келген өзге де жағдайлар болмаса.

Корпоративтік басқарудағы тұлғалар Компанияның қаржылық есептілігін дайындауға, қадағалауға жауапты болып табылады.

Қаржылық есептілігіне аудит жүргізу үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз, қаржылық есептіліктің жосықсыз іс-қимылдар мен қателер салдарынан елеулі қателік пен алаяқтықтың жоқтығына сенімді болу. Ақылға қонымды сенімділік сенімнің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ХАС-қа сәйкес аудиторлық тексеріс кез келген жағдайда, елеулі бұрмалау болған кезде жүзеге кепіл болып табылмайды. Бір негізде жеке немесе жиынтығында олар қаржы есептілігін негізінде қабылданған, пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне ықпал ете алатын, деген болжау болған жағдайда, бұрмалау, алаяқтықтың немесе қателердің нәтижесі маңызды болып саналады.

ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит бөлігі ретінде, біз кәсіби пікірімізді қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сондай-ақ, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық немесе қате себебімен, қаржы есептілігін елеулі бұрмалануларды анықтауымыз және тәуекелін бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық шаралар жүргіземіз және өз пікірімізді білдіру үшін негіз болып, жеткілікті қамтамасыз ету үшін тиісті болып табылатын, аудиторлық дәлелдемелер аламыз. жосықсыз іс-әрекеттер негізінде жасалған қателіктердің тәуекелі, елеулі бұрмалау нәтижесінде қателерге қарағанда қауіпі жоғары, өйткені жосықсыз әрекеттер сөз байласу, жалғандық жасау, ақпаратты ұсыну немесе іс-әрекетіне айналып, бұрмаланған ішкі бақылау жүйесіне қосу мүмкін;
- аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін, аудитке қатысты ішкі бақылау түсінігін аламыз, бірақ Қордың ішкі бақылау жүйелерінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының сипаты мен бухгалтерлік бағалауларды, сондай-ақ басшылықпен дайындаған тиісті ашуларды бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы қолданудың заңдылығы туралы алынған аудиторлық дәлелдер негізінде қорытынды жасаймыз. Үздіксіз өз қызметін жалғастыруға Компанияның қабілетіне туындауы айтарлықтай күмән әкелуі мүмкін, ол оқиғаларға немесе жағдайларға қатысты елеулі белгісіздігін қорытындылаймыз. Біз айтарлықтай белгісіздік бар деген қорытындыға келетін болса, біз қаржы есептілігінде тиісті ақпаратты ашып біздің аудиторлық есепте назар аудару керек, сондай-ақ осындай ақпаратты ашу жеткіліксіз болса, онда біздің пікірін өзгертуіміз қажет. Біздің нәтижелері алдын ала біздің аудиторлық есептің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар тобтың үздіксіз өз қызметін жалғастыру қабілетін жоғалту фактісіне әкелуі мүмкін;
- ақпаратты ашу, оның құрылымы мен мазмұнын, соның ішінде тұтастай алғанда қаржы есептілігін бағалауды өткізіледі.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және осы тұлғаларға аудитордың тәуелсіздігіне негізделген түрде әсер ететін барлық өзара қарым-қатынастар мен басқа да мәселелер туралы және қажет болса тиісті сақтық шаралары туралы хабарлағанымыз туралы мәлімдеме ұсынамыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті үшін неғұрлым маңызды болған және аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз осы мәселелерді өзіміздің аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, бұл мәселелер туралы ақпаратты жария түрде жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынғанда немесе өте сирек жағдайларда біз қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы тиіс себебі мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарламасынан қоғамдық мәні бар пайдадан асып түседі деп негізді болжауға болады.

Аудитор

(аудитордың біліктілік куәлігінің № МФ-0000801, 20 мамыр 2019 ж. берілген)

Қазақстан Республикасы,
050059, Алматы қ., «Нұрлы Тау» орталығы к.,
Әл-Фараби даңғылы, 19, 1 «Б» павильоны,
3-қабат, 301, 302- кенсе

С. С. Рубанов

Компания басшылығы 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - Есеп стандарттары) сәйкес осы күнге аяқталған жыл ішіндегі капиталдағы өзгерістерді барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындау үшін жауап береді.

- бухгалтерлік есептің тиісті қағидаттарын таңдау және оларды дәйекті қолдану;
- негізделген бағалау мен есептеулерді қолдану;
- есепке алу стандарттарының талаптарын сақтау немесе қаржылық есептілікке ескертулерде есепке алу стандарттарынан барлық елеулі ауытқуларды ашу; және
- мұндай жорамал заңсыз болған жағдайларды қоспағанда, Компания өз қызметін жақын болашақта жалғастырады деген болжамға сүйене отырып, қаржылық есептілікті дайындау.

- Компанияда ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- кез келген уақытта компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің есеп стандарттарының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізу;
- Компания активтерін қорғау үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдау;
- алаяқтық және басқа да теріс әрекеттерді анықтау және алдын алу.

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін осы қаржылық есептілікті Компания басшылығы 2025 жылдың 15 сәуірінде шығарылымға бекітті.

Амерходжаев Галым Ташмуханбетович

Керн Юлия Павловна

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕПТІЛІК
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Ескертпе*	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	4	53,573	44,031
Банктердегі депозиттер	5	7,716,199	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	6	3,884,443	4,200,621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	7	38,055,618	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	8	13,850,027	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек		62,499	50,019
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	9	715,607	700,665
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		639	-
Ағымдағы салық активтері		4,206	5,429
Кейінге қалдырылған салық активі	10	30,678	33,928
Негізгі құралдар	11	327,342	219,167
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	12	121,659	112,072
Басқа активтер	13	206,343	330,023
Активтер жиыны		65,028,833	47,687,023
Капитал және міндеттемелер			
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	9	53,025,222	37,028,170
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	14	332,522	295,908
Жалдау міндеттемелері	12	132,179	112,072
Басқа міндеттемелер	15	380,161	405,701
Міндеттемелер жиынтығы		53,870,084	37,841,851
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	16	2,551,102	2,551,102
Қайта бағалау резерві	16	623,853	527,445
Басқа резервтер	16	-	481,871
Бөлінбеген пайда		7,983,794	6,284,754
Капитал жиыны		11,158,749	9,845,172
Міндеттемелер мен капиталдың жиыны		65,028,833	47,687,023

*5-48 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

Жылдық қаржылық есептілікті Компания Басқармасы 2025 жылдың 15 сәуірінде шығаруға бекітті.

Амерходжаев Галым Ташмуханбетович
Басқарма төрағасы

Керн Юлия Павловна
Бас бухгалтер, Басқарма мүшесі

ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Ескертпе*	2024 ж.	2023 ж.
САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІ:			
Сақтандыру түсімі	17	10,826,594	8,596,849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	17	(868,457)	1,168,913
Туындаған залалдар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің амортизациясы	17	(132,344)	(127,167)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	17	(4,453,125)	(2,578,847)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	17	85,092	102,133
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірісті шегергендегі сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	17	(4,368,033)	(2,476,714)
Аквизикалық шығындар	17	(4,063,010)	(3,758,396)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер және сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	17	(646,006)	(126,365)
Пайда болған залалдар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	17	(19,308)	40,027
Комиссиялық кірістер	17	1,790	32
Сақтандыру қызметі бойынша басқа да кірістер	17	20,028	11,590
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	17	751,254	3,328,769
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:			
Пайыздық табыс	18	6,530,738	5,404,220
Пайыздық шығын	18	(28,890)	(33,048)
Өзге инвестициялық табыс	18	23,450	10,289
Инвестициялық қызметтің нәтижелері		6,525,298	5,381,461
Жалпы және әкімшілік шығындар	19	(6,523,134)	(6,281,259)
Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза табыстар		692,438	(69,004)
Күтілетін несиелік шығындар	7	103,136	(103,136)
Басқа табыстар (шығындар)		(335,103)	(185,230)
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда		1,213,889	2,071,601
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	10	3,280	(12,967)
Бір жылдағы таза пайда		1,217,169	2,058,634
БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС			
<i>Пайда немесе шығын ретінде жіктелген немесе кейіннен қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгеруі	16	96,408	128,834
Пайда немесе залал құрамына қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптардың жиыны		96,408	128,834
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі өзге де жиынтық табыс (залал)		96,408	128,834
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны		1,313,577	2,187,468
Акцияға шаққандағы пайда			
Акцияға шаққандағы негізгі және бөлінген пайда (теңгемен)	26	684	1,157

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП
2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	Акционерлік капитал	Қайта бағалау бойынша резерв	Басқа резерв	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
01.01.2023 жағдай бойынша	2,551,102	398,611	530,084	4,519,475	7,999,272
Жалпы жиынтық табыс					
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	2,058,634	2,058,634
Басқа жиынтық табыс					
<i>Пайдаға немесе шығынға қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптар:</i>					
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгерісі	-	128,834	-	-	128,834
Басқа жиынтық кірістің жалпы сомасы	-	128,834	-	-	128,834
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	-	128,834	-	2,058,634	2,187,468
Тікелей капиталда көрсетілген меншік иелерімен операциялар					
Жарияланған дивидендтер (16-ескерпе*)				(341,568)	(341,568)
Басқалар	-	-	(48,213)	48,213	-
31.12.2023 жағдай бойынша	2,551,102	527,445	481,871	6,284,754	9,845,172
Жалпы жиынтық табыс					
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	1,217,169	1,217,169
Басқа жиынтық табыс					
<i>Пайдаға немесе шығынға қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптар:</i>					
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгерісі	-	96,408	-	-	96,408
Жиынтық табыстың басқа да жиынтығы	-	96,408	-	-	96,408
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	-	96,408	-	1,217,169	1,313,577
Тікелей капиталда көрсетілген меншік иелерімен операциялар					
Басқалар	-	-	(481,871)	481,871	-
31.12.2023 жағдай бойынша	2,551,102	623,853	-	7,983,794	11,158,749

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының ағыны		
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	1,213,889	2,071,601
<i>Түзетулер:</i>		
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	868,457	(1,168,913)
Туындаған шығындар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің амортизациясы	132,344	127,167
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер	(34,251)	(185,564)
Туындаған шығындар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің амортизациясы	19,308	(40,027)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	56,708	38,776
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясы	60,830	36,942
Аквизикалық шығындар	4,063,010	3,758,396
Күтілетін несиелік шығындар	(103,136)	103,136
Іске асырылмаған бағамдық айырмашылықтан түскен табыс	(564,431)	(35,702)
Пайыздық табыс	(6,530,738)	(5,404,220)
Пайыздық шығын	28,890	33,048
Бағалы қағаздармен операциялардан түскен таза пайда	(23,450)	(10,289)
Басқалар	86,051	196,383
Операциялық қызметтен айналым капиталындағы өзгерістерге дейінгі ақша қаражатының ағыны	(726,519)	(479,266)
Операциялық активтердің (ұлғаюы)/азаюы:		
Банктердегі депозиттер	(3,181,718)	(3,903,663)
«Кері РЕПО» операциялары	(7,705,903)	2,842,365
Басқа дебиторлық берешек	(12,480)	15,239
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	1	(1)
Ағымдағы салық активтері	1,223	(1,863)
Басқа активтер	124,572	(164,888)
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/(азаюы)		
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	10,933,241	(4,534,497)
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	36,614	(10,117)
Басқа міндеттемелер	(25,540)	23,530
Операциялық қызметтен табыс салығы мен пайыздарды төлеуге дейінгі ақша ағыны	(556,509)	(6,213,161)
Алынған пайыздар	5,508,167	4,960,966
Төленген пайыздар	(28,890)	(33,048)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза ағыны	4,922,768	(1,285,243)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағыны		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестицияларды және амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестицияларды сатып алу	(11,435,954)	(4,720,498)
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестицияларды сатудан және өтеуден түсетін түсімдер	6,732,508	6,439,690
Негізгі құралдарды сатып алу	(158,685)	(67,155)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза ағыны	(4,862,131)	1,652,037
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағыны		
Жалдау бойынша негізгі қарызды төлеу (12-ескертпе*)	(50,310)	(36,942)
Төленген дивидендтер (16-ескертпе*)	-	(341,568)
Қаржылық қызметтен түскен таза ақша ағыны	(50,310)	(378,510)
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза ұлғаюы/(азаюы)	10,327	(11,716)
Валюта бағамының өзгеруінің әсері	(785)	8,474
Жыл басындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	44,031	47,273
Жыл соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	53,573	44,031

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

1. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Ұйымдастырушылық құрылымы және қызметі

«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі - Компания) 2007 жылғы 9 қарашада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылды.

Компанияның сақтандыру және қайта сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына 2023 жылғы 5 қыркүйектегі № 2.2.18 лицензиясы (сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына 2007 жылғы 9 қарашадағы № 44-1/1 бастапқы лицензия), қайта сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына - 26.02.2020ж., № 2.2.42. Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту жөніндегі (бұдан әрі – ҚРҚНРД). Бұл лицензия Компанияға сақтандыру жөніндегі қызметті келесі салаларда жүзеге асыруға құқық береді: "Сақтандыру қызметі туралы" ҚР Заңының 6-бабы 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген сыныпты қоспағанда, өмірді сақтандыру, "Сақтандыру қызметі туралы" ҚР Заңының 6-бабы 2-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген сыныпты қоспағанда, аннуитеттік сақтандыру, зейнетақы аннуитеттік сақтандыру, жазатайым оқиғалардан сақтандыру, жағдайға сақтандыру мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру, қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру, сондай-ақ қайта сақтандыру жөніндегі қызмет.

Компания өмірді жинақтаушы және жинақтаушы емес сақтандыру бойынша түрлі сақтандыру өнімдерін ұсынады.

Компания өз қызметін Қазақстан Республикасында тіркелген 18 филиал және Алматы қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 186 үй мекенжайында орналасқан Компанияның бас кеңсесі арқылы жүзеге асырады.

Компанияның акциялары 2017 жылдан бастап Қазақстан қор биржасының ресми сауда тізімдерінде.

2024 жылғы 31 желтоқсанда және 2023 жылғы 31 желтоқсанда Компанияның жай акцияларының иелері:

Акционерлер	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Альжанов Максат Кабыкенович	30.18%	30.18%
Ли Владислав Сединович	24.99%	24.99%
Альжанов Жаркын Кабыкенович	19.85%	19.85%
Альжанов Тлек Кабыкенович	9.99%	9.99%
Джармуханова Елена Владимировна	9.99%	9.99%
Шестакова Дана Дмитриевна	5.00%	5.00%
	100.00%	100.00%

Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Компания өз қызметін негізінен Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. Осының салдарынан Компания дамушы нарықтарға тән сипаттамаларды көрсететін Қазақстан Республикасының нарықтарындағы экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Нормативтік-құқықтық база мен салық заңнамасы жетілдіруді жалғастыруда, бірақ әртүрлі түсіндірулер мүмкіндігін береді және құқықтық және фискалдық жүйелердің басқа да кемшіліктерімен бірге Қазақстан Республикасында өз қызметін жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін қосымша қиындықтар туғызатын жиі енгізілетін өзгерістерге ұшырайды. Бұл қаржылық есептілік басшылықтың Қаржы - шаруашылық қызметті жүзеге асырудың қолданыстағы шарттарының компания қызметінің нәтижелері мен қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалауын көрсетеді. Қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттарының кейінгі дамуы басшылықты бағалаудан өзгеше болуы мүмкін.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗДЕРІ

Қолданылатын стандарттар

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған редакцияда шығарылған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі - Есеп стандарттары) талаптарына сәйкес дайындалды.

Бағалау қағидаттары

Қаржылық есептілік сату үшін қолда бар қаржы активтерін, бағдарламалық қамтамасыз етуді және әділ құны бойынша көрсетілген ғимараттар мен құрылыстарды қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта және қаржылық есептілік деректерін ұсыну валютасы

Компанияның функционалдық валютасы қазақстандық теңге («теңге») болып табылады, ол Қазақстан

Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Компания жүргізетін операциялардың көпшілігінің және олармен байланысты оның қызметіне әсер ететін мән-жайлардың экономикалық мәнін барынша жақсы көрсетеді. Теңге сондай-ақ осы қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады. Қаржылық есептіліктің барлық деректері, егер өзгеше көрсетілмесе, бүтін мыңға дейінгі дәлдікпен дөңгелектелген.

Бағалаулар мен пікірлерді пайдалану

Есеп стандарттарының талаптарына сәйкес қаржылық есептілікті дайындау басшылықты есеп саясатын қолдануға және қаржылық есептілікте ұсынылған активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығындардың шамасына әсер ететін пайымдаулар, есептік бағалаулар мен жол берулер жасауға міндеттейді. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалардан ерекшеленуі мүмкін.

Бағалау және олардың негізінде жатқан болжамдар тұрақты негізде қайта қаралады. Бағалардағы түзетулер тиісті бағалаулар қайта қаралған есепті кезеңде және олар қозғайтын кез келген кейінгі кезеңдерде танылады. Неғұрлым елеулі бағалаулар мен жорамалдар қаржы құралдарының әділ құнын айқындауға (22-ескертпе), сондай-ақ сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерге (20-ескертпе) байланысты. Егер қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің әділ құнын белсенді нарықтағы бағалар негізінде айқындау мүмкін болмаса, ол математикалық үлгілерді қамтитын бағалаудың әртүрлі модельдерін пайдалана отырып айқындалады. Мұндай модельдер үшін бастапқы деректер, егер бұл қолдануға болатын болса, бақыланатын нарық негізінде айқындалады; олай болмаған жағдайда, әділ құнды айқындау үшін пайымдауды қолдану қажет.

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ

Шетел валютасы

Шетел валютасындағы операциялар операциялар жасалған күні қолданылған ресми валюта бағамдары бойынша Компанияның тиісті функционалдық валютасына аударылады.

Есепті күнгі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады. Монетарлық активтермен және міндеттемелермен операциялардан түскен пайда немесе залал, кезеңнің басындағы жағдай бойынша функционалдық валютадағы амортизацияланған құн арасындағы айырманы білдіреді, кезең ішінде тиімді ставка бойынша есептелген пайыздар мен төлемдердің шамасына түзетілген және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға аударылған шетел валютасындағы амортизацияланған құн.

Әділ құн бойынша бағаланатын шетел валютасында көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер әділ құн айқындалған күндерде қолданыста болған валюта бағамдары бойынша функционалдық валютаға аударылады. Шетел валютасында көрсетілген және нақты шығындар бойынша көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер операция жасалған күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады.

Шетел валютасына аудару нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмалар, айырма құнсыздану салдарынан туындаған жағдайларды қоспағанда, сату үшін қолда бар үлестік қаржы құралдарын аудару кезінде туындайтын айырмаларды қоспағанда, пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі, бұл жағдайда өзге де жиынтық табыс құрамында көрсетілген бағамдық айырмалар пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеледі; егер хеджирлеу тиімді болса, шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу ретінде көрсетілген қаржылық міндеттеме; немесе ақша қаражаттарының ағындарын хеджирлеу операцияларының талаптарына сәйкес, егер хеджирлеу тиімді болса, басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша нарықтық айырбас бағамдары тиісінше бір АҚШ доллары үшін 523.54 теңгені және бір АҚШ доллары үшін 454.56 теңгені құрады.

Сақтандыру шарттары

Шығарылған сақтандыру шарттарының негізгі түрлері

Компания 17 «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) сәйкес ескерілетін шарттардың мынадай түрлерін шығарады:

- Өмірді жинақталмаған сақтандыру;
- Өмірді жинақталған сақтандыру;
- Денсаулықты сақтандыру;
- Жазатайым оқиғалардан сақтандыру;
- Зейнетақы аннуитеті;
- Аннуитеттік сақтандыру;

- Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру.

Анықтамалар мен жіктеулер

Компания сататын өнімдер сақтандыру шарттары ретінде жіктеледі, егер Компания полис ұстаушыдан айтарлықтай сақтандыру тәуекелін қабылдаса, полис ұстаушыға теріс әсер ететін белгісіз болашақ оқиға болған жағдайда оған өтемақы төлеуге міндеттенеді..

Мұндай бағалау әрбір шарт бойынша шарт жасалған күнге жеке жүргізіледі. Мұндай бағалауды жүргізу кезінде Компания шарттан, заңнамадан немесе нормативтік актілерден туындайтынына қарамастан, өзінің барлық елеулі құқықтары мен міндеттемелерін ескереді.

Компания шарттың елеулі сақтандыру тәуекелін сақтанушыға коммерциялық мазмұны бар кез келген жеке сценарийде елеулі болып табылатын қосымша сомаларды төлеуге әкеле алатынын бағалай отырып, тіптен сақтандыру жағдайы тым күмәнді немесе шартты ақша ағындарының күтілетін келтірілген құны сақтандыру шарты бойынша қалған ақша ағындарының күтілетін келтірілген құнының аз үлесін құрағанын анықтайды.

Сақтандыру шарттарының жиынтығын немесе қатарын біріктіру

Кейде Компания бір жалпы коммерциялық мақсатқа жету үшін бір немесе байланысты контрагентпен бір уақытта екі немесе одан да көп келісімшарттар жасайды. Компания осындай шарттардың мазмұнын көрсету үшін осындай шарттардың жиынтығын немесе бірқатарын тұтастай ескеруі талап етілуі мүмкін. Бұл бағалауды жүргізу кезінде Компания мыналарды ескеруі керек:

- Құқықтар мен міндеттер бөлек қарастырылған кездегімен салыстырғанда бірге қарастырылған кезде ерекшеленеді;
- Компания бір шартты екіншісін ескермей өлшей алмайды.

Біріктіру деңгейі

Компания портфельдерді ұқсас тәуекелдерге ұшырайтын және бірлесіп басқарылатын сақтандыру шарттарын біріктіру арқылы анықтайды. Сақтандыру шарттарын портфельдерге топтастыру кезінде Компания өнім желісінің белгілі бір таңбалауын емес, тәуекелдердің ұқсастығын назарға алады. Компания бір өнім желісі шегіндегі барлық шарттар ұқсас тәуекелдерге ұшырайтынын анықтады. Сондықтан, егер шарттар бірлесіп басқарылатын болса, олар шарттардың бір портфеліне кіреді.

Әрбір портфель тануға және бағалауға қатысты 17 «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) талаптары қолданылатын шарттар топтарына бөлінеді. Бастапқы тану кезінде Компания шарттарды олар қашан шығарылғаны негізінде бөледі. Бір санатқа 12 ай ішінде шығарылған шарттар кіруі керек. Әрбір санат бұдан әрі шарттардың екі тобына бөлінеді:

- бастапқы тану сәтінде ауыртпалық болып табылатын шарттар тобы;
 - бастапқы тану сәтінде олардың кейіннен ауыртпалық түсуінің елеулі ықтималдығы жоқ шарттар тобы.
- Шарттың немесе шарттар тобының ауыртпалықты екенін анықтау бастапқы тану күніндегі күтулерге негізделеді, бұл ретте шартты орындау бойынша ақша ағындарының күтулері өлшенген ықтималдық негізінде айқындалады. Компания шарттардың бастапқы тану кезінде ауыртпалық болып табылатындығын, сондай-ақ бастапқы тану кезінде ауыртпалық тудырмайтын шарттардың кейіннен осындай болу ықтималдығы бар-жоғын бағалау үшін негізделген және расталған ақпарат бар тиісті деңгейді анықтайды. Компания белгілі бір топқа кіретін барлық шарттар бір топқа қатысты болады деген қорытындыға келу үшін жеткілікті ақпаратқа ие егжей-тегжейдің қай деңгейінде екенін анықтауда маңызды пайымдауды қолданады. Мұндай ақпарат болмаған жағдайда Компания әрбір шартты жеке бағалайды.

Бастапқы тану кезінде жасалған шарттар топтарының құрамы кейіннен қайта бағаланбайды.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып ескерілетін сақтандыру шарттары үшін Компания фактілер мен мән-жайлар керісінше көрсететін жағдайларды қоспағанда, портфельде бастапқы тану сәтінде ауыр шарттар жоқ деген жорамалға негізделеді. Компания тиісті фактілер мен жағдайлардың өзгеру ықтималдығын талдайды, егер бастапқы тану кезінде ауыртпалық тудырмайтын шарттардың кейіннен ауыртпалыққа айналу ықтималдығы жоқ болса. Егер фактілер мен мән-жайлар кейбір шарттардың бастапқы тану кезінде ауыртпалық болуы мүмкін екендігін немесе шарттар тобының ауыртпалық болып қалғанын көрсетсе, Компания сыйақыны бөлу негізінде тәсілді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің баланстық құны жалпы модельді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарынан аз болып табылатындығын анықтау үшін сандық бағалау жүргізеді. Егер жалпы модельді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттеменің баланстық құнынан асып кетсе, онда айырма пайда немесе залалдың құрамында танылады, ал өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттеме сол сомаға ұлғаяды.

Егер бір портфельдегі сақтандыру шарттары заң немесе реттеуші талаптар компанияның әртүрлі тарифтерді немесе пайда деңгейін белгілеудің практикалық мүмкіндігін белгілі бір жолмен шектегендіктен ғана әртүрлі топтарға түссе, Компания мұндай шарттарды бір топқа қосуға құқылы.

Тану

Компания өзі шығаратын сақтандыру келісімшарттарының тобын келесі күндердің ең ерте мерзіміне тануы керек:

- шарттар тобы бойынша қамту кезеңінің басталу күні;
- шарттардың тиісті тобында полис ұстаушыдан бірінші төлемді төлеу мерзімі басталатын күн (егер шартта белгілі бір төлем күні көзделмесе, онда мұндай күн Бірінші нақты төлем күні болып есептеледі);
- осы топтың ауыртпалық түсетін күні.

Компания бір жыл ішінде шығарылған және есепті күнге тану критерийлеріне сәйкес келетін шарттарды ғана таниды. Осы шектеулерге байланысты сақтандыру шарттарының тобы ағымдағы есепті кезең аяқталғаннан кейін ашық болуы мүмкін. Жаңа шарттар топқа келесі есепті кезеңдерде тану критерийлерін қанағаттандыра бастағанда, топқа енгізіледі деп күтілетін барлық шарттар танылғанға дейін қосылады.

Шарттар шеңбері

Сақтандыру шарттары тобының есептік бағалауы топқа кіретін әрбір шарт шеңберіндегі барлық болашақ ақша ағындарын қамтуы тиіс.

Сақтандыру шартының шеңберінде қандай ақша ағындары бар екенін анықтаған кезде Компания шарт талаптарынан, сондай-ақ қолданыстағы заңнамадан, нормативтік актілерден және әдеттегі іскерлік тәжірибеден туындайтын өзінің нақты құқықтары мен міндеттерін назарға алады. Компания ақша ағындары, егер олар Компания полисті ұстаушыны сыйлықақылар төлеуге міндеттей алатын немесе оның ішінде Компанияның полисті ұстаушыға сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсетуге нақты міндеті бар есепті кезеңде қолданылып жүрген жарамды құқықтар мен міндеттерге негізделген болса, сақтандыру шарты шеңберінде екенін айқындайды.

Сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетудің нақты міндеті Компанияның белгілі бір полис ұстаушысы бойынша тәуекелдерді қайта бағалауға практикалық мүмкіндігі болғанда аяқталады, соның нәтижесінде ол осындай тәуекелдерді толық көлемде көрсететін тариф немесе пайда деңгейін белгілей алады. Егер шеңберлерді бағалау жеке шарт деңгейінде емес, портфель деңгейінде жүргізілсе, Компанияның осы шарт кіретін сақтандыру шарттарының портфелі бойынша тәуекелдерді қайта бағалауға практикалық мүмкіндігі болуы тиіс, соның нәтижесінде ол барлық полистерді ұстаушылар бойынша тиісті тәуекелді толық көлемде көрсететін тариф немесе пайда деңгейін белгілей алады. Тарифтеу кезінде Компания қайта бағалау күнінен кейінгі кезеңдерге жататын тәуекелдерді ескермеуі керек.

Барлық тәуекелдер не сыйлықақыда, не төлемдер деңгейінде көрсетілгенін айқындау кезінде Компания, егер ол қайта бағалау күніне шарттарды (немесе шарттар портфелін) шығарса, сақтанушыларға берілетін барлық тәуекелдерді қарайды. Сол сияқты, компанияның шарт бойынша немесе шарттар портфелі бойынша барлық тәуекелдерді көрсететін тарифті белгілеудің практикалық мүмкіндігі бар-жоғын анықтаған кезде, ол қызметтердің қалған бөлігіне қатысты ұзарту күніне ұқсас шарттарға қол қою кезінде ескеретін барлық тәуекелдерді ескеруі керек. Компанияның қолданыстағы шарттар бойынша тарифті қайта қараудың практикалық мүмкіндігін бағалау кезінде барлық шарттық, заңдық және нормативтік шектеулер ескеріледі. Бұл ретте Компания коммерциялық мазмұны жоқ шектеулерді назарға алмайды. Компания сондай-ақ нарықтық бәсекелестіктің және коммерциялық пайымдардың оның жаңа шарттарға тарифтер белгілеудің және қолданыстағы шарттарға тарифтерді қайта қараудың практикалық мүмкіндігіне әсерін ескереді. Компания мұндай коммерциялық пайымдар есепті күнге практикалық мүмкіндіктің болуы туралы тұжырым жасау үшін маңызды болып табыла ма деген шешім қабылдау кезінде пайымды пайдаланады.

Шарттар тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде Компания болашақ сақтанушылардың қолда бар опциондарды іске асыруға қатысты мінез-құлқын бағалай отырып, пайымдаулар қолданады. Оларға бас тарту опциондары және шарт шеңберіндегі басқа опциондар кіреді.

Компания жағдайлардың өзгеруінің Компанияның нақты құқықтары мен міндеттеріне әсерін ескеру үшін бастапқы тану кезінде және әрбір келесі есепті күнге сақтандыру шарттарының шеңберін бағалауға тиіс.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланатын шарттардан басқа, бастапқы тану кезінде шарттарды бағалау.

Бастапқы тану кезінде Компания сақтандыру шарттарының тобын осы шарттар шеңберінде көрсетілетін қызметтер бойынша табылмаған пайданы білдіретін шартта көзделген қызметтер үшін шарттар мен маржаларды орындау бойынша болашақ ақша ағындарының сомасы ретінде бағалауға тиіс.

Сақтандыру шарттарының шеңберінде болатын шарттарды орындау бойынша ақша ағындары

Шарттарды орындау бойынша ақша ағындары қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді қоса алғанда, болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалауды білдіреді. Болашақ ақша ағындарын бағалау бағалау күніндегі жағдайларды, соның ішінде болашаққа қатысты осы күнге жасалған болжамдарды көрсетеді. Компания портфолио деңгейіндегі шарттар тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын бағалайды және оларды осы портфельдегі топтар арасында жүйелі және ұтымды түрде бөледі. Болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде Компания сақтандыру келісімшарттарындағы барлық ақша ағындарын қамтиды, соның ішінде:

- Сыйлықақылар және осы сыйлықақыларды төлеуден туындайтын кез келген қосымша ақша ағындары;
- Қазірдің өзінде мәлімделген, бірақ әлі төленбеген талаптар, бұрын болған оқиғаларға қатысты туындаған талаптар, бірақ бұл оқиғалар бойынша талаптар әлі мәлімделмеген, сондай-ақ қолданыстағы сақтандыру шарттарымен қамтылған болашақ сақтандыру жағдайлары бойынша өтемақыдан барлық болашақ талаптар мен ықтимал ақша ағындары;
- Шығарылған шарт тиесілі портфельге жататын аквизициялық ақша ағындарын бөлу;
- Талаптармен жұмыс істеу шығындары;
- Делдалдарға тек полистерді жүргізу жөніндегі қызметтер үшін төленуі болжанатын тұрақты комиссияларды қоса алғанда, полистерді жүргізуге және оларға қызмет көрсетуге арналған шығындар (аквизициялық ақша ағындары болып табылатын мерзімді комиссиялар болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде ескеріледі);
- Сақтандыру шартын орындауға тікелей байланысты тіркелген және ауыспалы үстеме шығындарды бөлу (мысалы, бухгалтерлік есеп жүргізу, персоналды басқару, ақпараттық-технологиялық қамтамасыз ету және қолдау, ғимараттардың амортизациясы, жалдау ақысы, техникалық қызмет көрсету және коммуналдық қызметтер);
- Шарт талаптарына сәйкес полис ұстаушыға төленуге жататын ретінде ерекше түрде көрсетілген өзге де шығындар.

Дисконттау ставкалары

Ақшаның уақытша құны мен қаржылық тәуекел күтілетін болашақ ақша ағындарынан бөлек бағаланады, бұл ретте қаржылық тәуекелдердегі өзгерістер Компания құрамдағы ақшаның, пайданың немесе залалдың уақытша құнын бөлек көрсетуді көздейтін есеп саясатын таңдаған жағдайларды қоспағанда, әрбір есепті кезеңнің соңындағы пайда немесе залал құрамында танылады. Компания сақтандыру шарттарының өтімділік сипаттамаларын және бақыланатын ағымдағы нарықтық бағаларға сәйкес келетін ақша ағындарының сипаттамаларын көрсететін дисконттау мөлшерлемелерін қолдана отырып, ақшаның уақытша құнын бағалайды. Олар мұндай бақыланатын нарықтық бағаларға әсер ететін факторлардың әсерін жоққа шығарады, бірақ сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағындарына әсер етпейді. Әр түрлі өнімдерге дисконттау мөлшерлемелерін анықтау кезінде «төменнен жоғары» тәсіл қолданылады.

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету

Компания қаржылық тәуекелді қоспағанда, сақтандыру шарттары бойынша ақша ағындарының пайда болу сомасы мен мерзімдеріне қатысты белгісіздікті қабылдағаны үшін талап ететін өтемақыны қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету ретінде бөлек бағалайды. Тәуекел түзету коэффициентін есептеу кезінде мынадай актуарлық жорамалдардың сақтандыру тәуекелі деңгейіне әсері ескеріледі:

- Жынысы мен жасы бойынша өлім ықтималдығы;
- Әкімшілік шығындардың көлемі;
- Әрекетті тоқтату ықтималдығы (егер бар болса);
- Ұзарту ықтималдығы.

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету жүктеу әдісімен және VaR әдісімен 75% сенімділік интервалымен есептелген.

Шартта көзделген қызметтер үшін Маржа

Шартта көзделген қызметтер үшін Маржа-бұл сақтандыру шарттары тобы бойынша активтің немесе міндеттеменің құрамдас бөлігі, ол Компания болашақта сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсету шамасына қарай танитын табылмаған пайданы білдіреді. Бастапқы тану кезінде Компания шартта көзделген

қызметтер үшін маржаны сомада бағалайды, ол (ауыр шарттарды қоспағанда) нәтижесінде кірістер мен шығындардың туындауына әкеп соқпайды:

- шарттарды орындау бойынша күтілетін ақша ағындары;
- шарттардың осы тобына байланысты ақша ағындарына қатысты бұрын танылған кез келген басқа активтің немесе міндеттеменің осы тобының аквизициялық ақша ағындарына қатысты активті тануды жүзеге асырылған тоқтату;
- көрсетілген күнге осы топтың шарттары бойынша туындаған ақша ағындары.

Егер шарттар тобы ауыртпалық болып табылса, Компания бастапқы тану кезінде залалды тануға тиіс, нәтижесінде осы топ бойынша міндеттеменің баланстық құны осы шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасына тең болады, ал шарттардың осы тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа нөлге тең болады. Шығын компоненті сақтандыру шарттары тобы бастапқы танылған кезде кез келген шығынға қатысты танылады. Бастапқыда танылған кезде Компания топтың қамту бірліктерін анықтайды. Содан кейін Компания есепті кезеңде ұсынылған қамту бірліктері негізінде шартта көзделген топ қызметтері үшін маржаны бөледі.

Аквизициялық ақша ағындары

Компания сақтандыру шарттары тобын бағалауға аквизициялық ақша ағындарын қосады, егер олар топтағы жеке шарттарға немесе топтың өзіне немесе осы топ кіретін сақтандыру шарттарының портфеліне тікелей қатысты болса. Компания портфолио деңгейінде тікелей топқа жатпайтын, бірақ портфолиоға тікелей қатысты ақша ағындарын бағалайды. Содан кейін Компания оларды жүйелі және ұтымды негізде жаңадан жасалған және жаңартылған шарттар тобына бөледі. Компания портфельді немесе сату және андеррайтинг шығындары сияқты сақтандыру келісімшарттарының тобын қамтамасыз ету шығындарына қатысты активті таниды, егер бұл шығындар осы шығындар жататын сақтандыру келісімшарттары тобы танылғанға дейін жұмсалса. Компания мұндай активті аквизициялық ақша ағындары бөлінетін сақтандыру шарттарының әрбір бар немесе Болашақ тобы бойынша таниды. Компания акционерлік ақша ағындарына қатысты активтің тиісті бөлігін тануды тоқтатады және оны осы топты бастапқы тану кезінде шарттардың тиісті тобы бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарын бағалауға қосады. Егер есепті кезеңнің соңында топқа енгізілуі болжанатын сақтандыру шарттарының кейбірі ғана танылса, Компания активтің тиісті бөлігін айқындайды, оны тану тоқтатылады және шарттар тобының міндеттемелерін орындау бойынша ақша ағындарына енгізіледі. Тиісті бөлік топ құрамындағы шарттарды тану уақытын ескеретін бөлудің жүйелі және ұтымды әдісі негізінде айқындалады. Әрбір есепті күнге Компания активтің құнсыздану белгілерінің болуына аквизициялық ақша ағындарына қатысты активтің баланстық құнын талдайды. Егер мұндай белгілер болса, Компания активтің баланстық құнын активтің баланстық құны шарттардың тиісті Болашақ топтары бойынша күтілетін таза ақша ағынынан аспайтындай етіп түзетеді. Құнсызданудан болған залал пайда немесе залал құрамында танылады. Егер құнсызданудан болған залал кейіннен қалпына келтірілсе, активтің баланстық құны құнсыздануды тудырған жағдайлар өмір сүруін тоқтатқан не жақсарту жағына қарай өзгерген дәрежеде ұлғаяды, ал құнсызданудан болған залалды қалпына келтірудің жинақталған сомасы өткен жылдары осы актив бойынша танылған құнсызданудан болған залалдан аспайды.

Жалпы үлгі бойынша кейінгі бағалау

Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын бағалау кезінде Компания бұрыннан туындаған талаптармен байланысты және болашақ кезеңдердің қызметтерімен байланысты арасындағы айырмашылықты жасайды. Әрбір есепті кезең аяқталған күні сақтандыру шарттары тобының баланстық сомасы осы күнге сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеменің ағымдағы бағасын және туындаған залалдар бойынша міндеттеменің ағымдағы бағасын көрсетуге тиіс. Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме Компанияның әлі болмаған сақтандыру жағдайларына қатысты қолданыстағы сақтандыру шарттары шеңберінде негізделген талаптарды төлеу, әлі ұсынылмаған сақтандыру шарты бойынша қызметтерге байланысты сомаларды төлеу міндеттемелерін білдіреді (яғни болашақта сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетуге байланысты міндеттер), сондай-ақ инвестициялық құрауыштар және болашақта сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетумен байланысты емес және туындаған талаптар бойынша міндеттемелердің құрамына енгізілмеген басқа да сомалар. Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме мыналарды қамтиды: болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындары, шартта көзделген қызметтер үшін әлі алынбаған маржа және сақтандыру шарты бойынша көрсетілген қызметтер үшін төленбеген кез келген сыйлықақылар. Пайда болған залалдар бойынша міндеттеме компанияның орын алған сақтандыру жағдайларына қатысты негізделген талаптарды, оның ішінде орын алған, бірақ әлі мәлімделмеген талаптарды және сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығындарды төлеу жөніндегі міндеттемелерін қамтиды. Ол сондай-ақ міндеттемелерді қамтиды Компания шарт бойынша Полис ұстаушыға төлеуге міндетті сомаларды төлеу. Оларға шартты тану тоқтатылған кезде инвестициялық компоненттерді төлеу жатады. Туындаған талаптар бойынша міндеттемені ағымдағы бағалау

осы топқа есепті күнге жатқызылған ағымдағы және өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты ақша ағындарын қамтиды.

Жалпы тәсіл сақтандырудың мынадай түрлері үшін пайдаланылды: өмірді сақтандыру шарттары бойынша жазатайым оқиғалардан сақтандыру, қарыз алушының өмірін ерікті жеке сақтандыру, мемлекеттік жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру, сақтандыру сомасы азаятын өмірді ерікті жеке мерзімді сақтандыру, пайдаға қатысатын өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру, зейнетақы аннуитеті, жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру бойынша аннуитет.

Шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістер

Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания болашақ ақша ағындарының сомаларын, мерзімдерін және белгісіздіктерін, сондай-ақ дисконттау мөлшерлемелерін және басқа қаржылық айнымалыларды ағымдағы бағалауды көрсету үшін пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер мен сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары туралы ақпаратты жаңартуы керек. Тандалған есеп саясатына сәйкес Компания қаржылық емес жорамалдардың өзгерістерін, дисконттау мөлшерлемелеріндегі өзгерістерді және қаржылық жорамалдарды ескере отырып, есепті кезеңнің соңында шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістерді есептейді. Біріншіден, Компания міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары бойынша дисконттау мөлшерлемелері мен қаржылық болжамдардағы өзгерістерді есептейді (кезеңнің басында күтілгендей), содан кейін қаржылық емес болжамдардағы өзгерістерден осы ақша ағындарындағы өзгерістерді есептейді. Тәжірибе негізінде түзету кезең ішінде алынуы күтілетін сомаларды кезең басында орындалған бағалау мен осы кезеңдегі нақты ақша ағындары (және аквизициялық ақша ағындары сияқты ілеспе ақша ағындары) арасындағы айырманы білдіреді; немесе кезең басында орындалған кезең ішінде шығындар сомасын бағалау мен кезең ішінде келтірілген шығындардың нақты сомалары арасындағы айырмашылық (сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық шығындарды қоспағанда). Ағымдағы немесе өткен кезеңдегі қызметтерге қатысты тәжірибеге негізделген түзетулер пайда немесе залал құрамында танылады. Орын алған сақтандыру жағдайларына (бұрын болған, бірақ әлі мәлімделмеген жағдайларды қоса алғанда) және тәжірибеге негізделген түзетулерді сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығындарға қатысты әрқашан ағымдағы немесе өткен кезеңнің қызметтеріне жатады. Олар сақтандыру шығындарының бөлігі ретінде пайда немесе шығын құрамына кіреді. Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты тәжірибе негізінде түзетулер шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзету жолымен жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемеге енгізіледі. Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны босату Шарттың көрсетілген базалық баптардың нәтижелеріне жанама немесе тікелей қатысуына байланысты болады. Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания қаржылық және қаржылық емес тәуекелдерге қатысты болжамдардағы өзгерістерді ескере отырып, оларды түзете отырып, жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерге қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын қайта бағалауды жүргізеді.

Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзету

Тікелей қатысу шартынсыз сақтандыру шарттарына қатысты сақтандыру шарттарының тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістерге түзетілуге тиіс. Мұндай өзгерістерге:

- топтағы шарттарды бастапқы тану кезінде қолданылған дисконттау ставкаларын пайдалана отырып есептелетін, кезең ішінде алынған сыйлықақыларға байланысты туындайтын, болашақ кезеңдердің қызметтеріне, сондай-ақ оларға байланысты ақша ағындарына, мысалы, аквизициялық ақша ағындары мен сыйлықақыға салынатын салықтарға байланысты тәжірибеге негізделген түзетулер
- топтағы шарттарды бастапқы тану кезінде қолданылған дисконттау ставкаларын пайдалана отырып есептелетін қаржылық емес айнымалылармен байланысты жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме бойынша болашақ ақша ағындарының келтірілген құнының есептік бағалауларының өзгеруі. Барлық қаржылық айнымалылар бастапқы тану кезінде жазылады.
- болашақ кезеңдердің қызметтеріне жататын қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің өзгеруі. Компания қаржылық емес тәуекелге байланысты өзгерістерді және ақша құнының және ақша құнының өзгерістерінің әсерін бөлу мақсатында қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің өзгеру шамасын дезагрегацияламайды;
- осы кезеңде төленуі күтілетін инвестициялық құрамдас бөлік пен осы кезеңде төленуге жататын нақты инвестициялық құрамдас бөлік арасындағы айырмашылық. Осы кезеңде төленуге тиіс деп күтілетін инвестициялық құрамдас бөліктің сомасы ол төлеуге жататын сәтке дейін қолданыста болған дисконттау мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Келесі түзетулер болашақ кезеңдердің қызметтеріне жатпайды және шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейді:

- ақша құнының және ақша құнының өзгеруінің әсері, сондай-ақ қаржылық тәуекелдің және қаржылық тәуекелдің өзгеруінің әсері;
- туындаған талаптар бойынша міндеттемеге енгізілген шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын есептік бағалаудағы өзгерістер;
- сақтандыру қызметтері бойынша шығындарға қатысты тәжірибе негізінде түзетулер (аквизициялық ақша ағындарын қоспағанда).

Болашақ сақтандырумен байланысты ақша ағындарының кез келген кейінгі ұлғаюы пайда немесе шығын ретінде пайда болған кезде танылады, сақтандыру шарттары тобының шығынды құрамдас бөлігін ұлғайтады. Болашақ сақтандырумен байланысты ақша ағындарының кез келген кейінгі төмендеуі топтың шығынды құрамдас бөлігі пайда немесе залал арқылы толық қайтарылғанға дейін шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейді.

Тікелей қатысу талаптарынсыз сақтандыру шарттары үшін есепті кезеңнің соңындағы шарттар тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құны есепті кезеңнің басындағы есепке ала отырып түзетілген баланстық құнға тең:

- топқа қосылған жаңа шарттардың әсері;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құнына есептелген, бастапқы тану кезінде айқындалған дисконттау ставкаларын қолдана отырып есептелген пайыздар; болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістер, егер:
 - шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасын ұлғайту шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құнынан асып түседі, бұл шығынның туындауына әкеп соғады; немесе
 - шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасын азайту жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын компонентіне жатады;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаға бағамдық айырмашылықтардың әсері; және
- есепті кезеңде сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсету салдарынан сақтандыру бойынша түсім ретінде танылған, есепті кезеңнің соңында (бөлу жүзеге асырылғанға дейін) қалатын шартта көзделген қызметтер үшін маржаны ағымдағы және қалған жабу кезеңдеріне бөлу жолымен айқындалатын сома.

Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны пайда немесе залал құрамында тану

Шартта көзделген қызметтер үшін маржаның бір бөлігі сақтандыру шарты бойынша көрсетілетін қызметтерді көрсететін шамада әрбір есепті кезеңде пайда немесе залал құрамында танылады. Бұл мән мыналар арқылы анықталады:

- осы топтағы қамту бірліктерін сәйкестендіру. Топтағы қамту бірліктерінің саны осы топқа енгізілген шарттар бойынша ұсынылған сақтандыру шарты бойынша көрсетілетін қызметтердің көлемін білдіреді, ол әрбір шарт бойынша шарт бойынша ұсынылатын пайданың шамасын және күтілетін қамту кезеңін талдау негізінде айқындалады;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаны кезеңнің соңына (кезеңде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтерді көрсету үшін пайда немесе залал құрамындағы оның қандай да бір сомасы танылғанға дейін) ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін жабудың әрбір бірлігіне тең үлестермен бөлу;
- осы кезеңде ұсынылған жабу бірліктеріне бөлінген шаманы пайда немесе залал ретінде тану.

Қамту бірліктерінің саны сақтандыру шарттары бойынша қызметтер көрсетілуіне, қолданылу мерзімінің аяқталуына, шарттардың қолданылуын тоқтатуға немесе одан бас тартуға, сондай-ақ топқа жаңа шарттар қосылуына қарай өзгереді. Қамту бірліктерінің жалпы саны шарттар бойынша міндеттемелердің күтілетін қолданылу мерзіміне байланысты. Олар сақтанушылардың мінез-құлқының әсеріне және болашақ сақтандыру жағдайларына қатысты белгісіздікке байланысты шарттың заңды қолданылу мерзімінен өзгеше болуы мүмкін. Қамту бірліктерінің санын анықтай отырып, Компания сақтандыру жағдайларының ықтималдығын және сақтанушылардың мінез-құлқын топта күтілетін қамту кезеңіне әсер ететін дәрежеде бағалау кезінде пайымдауларды, әртүрлі кезеңдерде ұсынылатын қызметтердің әртүрлі деңгейлерін (мысалы, сақтанушы опционды орындайды және бұрын кепілдендірілген бағамен қосымша қамтуды қосады) және «төлемдер саны» шарт бойынша ұсынылатын.

Ақша ағындары базалық баптарға тәуелді емес шарттар

Қамту бірліктерінің санын анықтау кезінде Компания келесі әдістерді қолданады: өмірді мерзімді сақтандыру полистері (сақтандыру сомасы тең немесе азаяды) және тіркелген аннуитет полистері үшін күтілетін қамту кезеңіне және әр кезеңдегі келісімшарт бойынша максималды қамтуға негізделген әдіс қолданылады. Бұл әдіс орынды, өйткені әрбір кезеңде шарт бойынша жабудың өзгермелілігі және тиісінше әрбір кезеңде көрсетілген

қызмет сомасының өзгермелілігі бар. Өтемнің әрбір бірлігі үшін бөлінген, шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы уақыт өте келе шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасының өзгеруіне қарай өзгереді. Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасын жабу бірліктері бойынша бөлу шартта көзделген қызметтер үшін маржаның барлық басқа өзгерістері (пайыздардың ұлғаюы және болашақ жабуға байланысты болжамдардағы өзгерістердің әсері) көрсетілгеннен кейін, бірақ оның қандай да бір сомасы пайда немесе залал құрамында танылғанға дейін кезеңнің соңында жүзеге асырылады. Шартта көзделген қызметтер үшін кезең соңындағы маржа сомасы ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін қамтудың әрбір бірлігіне тең үлестермен бөлінеді.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланатын шығарылған сақтандыру шарттарын бағалау.

Топтағы әрбір келісімшарт бойынша сақтандыру мерзімі бір жыл немесе одан аз болса, Компания сақтандыру шарттарын бағалауда сыйлықақыны бөлу тәсілін қолданады.

Бастапқы тану кезінде Компания ақшалай нысанда алынған сыйлықақылар сомасы бойынша жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді бағалайды. Сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл қолданылатын барлық шығарылған сақтандыру шарттарының қамту мерзімі бір жыл немесе одан аз болғандықтан, Компания шарттың қолданылу кезеңінде барлық аквизиттік ақша ағындарының амортизациялық саясатын қолданады. Есепті кезеңде көрсетілген, бірақ есепті кезеңнің аяғында әлі алынбаған сақтандыру шарттары бойынша қызмет көрсеткені үшін Компанияға тиесілі сыйлықақылар өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің құрамына енгізіледі. Әрбір келесі есепті кезеңнің соңындағы жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің баланстық құны осы кезеңде алынған сыйлықақыларға түзетілген есепті кезеңнің басындағы баланстық құнды және осы кезеңде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтер үшін сақтандыру бойынша түсім ретінде танылған соманы білдіреді.

Компания өтеу мерзімі бір жыл немесе одан аз сақтандыру шарттарында елеулі қаржылық құрамдас бөліктің жоқтығын анықтады. Компания осындай сақтандыру шарттары бойынша ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелді көрсету үшін жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді дисконттамайды.

Шығарылған сақтандыру шарттары үшін, келесі жағдайларды қоспағанда, қалған сақтандыру бойынша міндеттеменің баланстық құны жалпы үлгіні пайдалана отырып бағаланады:

- Компания пайда болған күннен бастап бір жыл немесе одан аз уақыт ішінде төленеді деп күткен талаптар үшін Компания ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелдердің әсерін ескере отырып, болашақ ақша ағындарын түзетпейді;
- бір жылдан астам мерзімде өтелуі күтілетін талаптар үшін баланстық құн шағымды бастапқы тану кезінде дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталған.

Егер Компания сыйлықақыны бөлу тәсілін қолданса, кезең ішіндегі сақтандыру кірісі инвестициялық компонентті алып тастайтын сыйлықақылардың күтілетін түсімдерінің сомасын білдіреді. Компания уақыттың өтуіне байланысты сыйлықақылардың күтілетін түсімдерін бөлуі керек. Компания бөлу негізін анықтауда пайымдауды қолданады.

Егер фактілер мен жағдайлар келісімшарттар тобының ауыртпалыққа айналғанын көрсетсе, Компания ауыртпалық сынағын өткізеді. Егер Шартты орындауға байланысты ақша ағындарының сомасы жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің баланстық құнынан асып кетсе, Компания айырманы пайда немесе залал құрамындағы шығын ретінде таниды және жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемені тиісті сомаға ұлғайтады.

Сыйлықақыларды бөлу негізіндегі тәсіл сақтандыру түрлері бойынша міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылды: қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру; шетелге шығатын азаматтарды ерікті сақтандыру; Қызметкерлерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру; өмірді ерікті топтық мерзімді сақтандыру; өмірді ерікті жеке мерзімді сақтандыру.

Тануды түрлендіру және тоқтату

Компания бастапқы шартты тануды тоқтатып, өзгертілген шартты жаңа шарт ретінде тануы керек, егер шарттардың кем дегенде біреуі орындалса ғана:

- Егер өзгертілген шарттар оның қолданысы басталған сәтте шартқа енгізілсе және Компания осындай өзгертілген шарт деген қорытындыға келсе:
 - 17 «сақтандыру шарттары» ХКЕС (IFRS) қолдану аясынан шығарылады;
 - Компания негізгі сақтандыру шартынан басқа құрамдас бөліктерді бөліп алды, нәтижесінде басқа сақтандыру шарты танылады;
 - Өзгертілген шарттың шеңбері айтарлықтай өзгеше болар еді;
 - Шарттардың басқа тобының құрамына енгізілетін еді.

- Бастапқы шартқа Компания сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолданды, бірақ модификация Шарттың бұдан былай осы тәсілді қолдану критерийлерін қанағаттандырмайтындығына әкеледі.

Егер шартты өзгерту шарттардың біріне сәйкес келсе, Компания бастапқы тану кезінде қолданылатын барлық бағалауларды орындауы, бастапқы шартты тануды тоқтатуы және жаңа өзгертілген шартты бірінші рет жасалғандай мойындауы керек.

Егер Шартты өзгерту шарттардың ешқайсысын қанағаттандырмаса, Компания шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының есептік бағалауларындағы өзгерістер ретінде модификациядан туындаған ақша ағындарының өзгеруін ескеруі керек.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып ескерілетін сақтандыру шарттары үшін Компания сақтандыру бойынша түсімді шартқа өзгерістер енгізілген сәттен бастап перспективалы түрде түзетеді.

Компания сақтандыру шартын тануды тоқтатады, егер:

- ол өтелді, яғни сақтандыру шартында көзделген міндет тоқтатылған кезде;
- мерзімі өткеннен кейін, орындалды немесе жойылды; ол өзгертілді және тануды тоқтату үшін кез келген шарттар орындалады.

Қайта сақтандыру шарттары

Компания қайта сақтандыру шартының активтерін өзі шығарған сақтандыру шарттарымен бірдей негізде ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша бағалайды. При этом расчет адаптирован таким образом, чтобы отражать особенности заключенных договоров перестрахования, которые отличаются от заключенных договоров страхования, например, возникновением или уменьшением расходов по перестрахованию, а не выручки.

Егер Компания базалық сақтандыру шарттарының ауыртпалық тобын бастапқы тану кезінде немесе топқа қосымша ауыртпалық базалық сақтандыру шарттары қосылғанда залалды мойындаса, Компания шығындарды өтеу үшін ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша өтемнің қалған бөлігі бойынша активтегі залалды өтеу компонентін мойындайды.

Компания базалық сақтандыру шарттары бойынша танылған шығын компонентін Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша өтеуді күтетін базалық сақтандыру шарттары бойынша талаптар пайызына көбейту жолымен шығынды өтеу компонентін бағалайды. Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы жабатын сақтандыру шарттарына жататын тікелей сақтандыру шарттары тобы бойынша танылған шығындардың бөлігін анықтау үшін жүйелі және ұтымды әдісті пайдаланады. Залалды өтеу компоненті өтеудің қалған бөлігі бойынша активтің баланстық құнын түзетеді.

Жасалған сақталмаған қайта сақтандыру шарттарын кейінгі бағалау жасалған сақтандыру шарттары сияқты қағидаттарға сәйкес жүзеге асырылады, бұл ретте есептеу жасалған қайта сақтандырудың ерекшеліктеріне бейімделеді.

Егер компания шығынды өтеу компонентін таныған болса, Компания кейіннен ауыр базалық сақтандыру шарттары тобы бойынша шығын компонентінің азаюына сәйкес шығынды өтеу компонентін нөлге дейін төмендетеді. Залалды өтеу компоненті базалық сақтандыру шарттарының ауыртпалық тобының залал құрамдас бөлігінің баланстық құнының Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобының есебінен өтеуді күтетін бөлігінен аспауға тиіс.

Сақтандыру бойынша түсім

Компания шығарылған сақтандыру шарттарының тобы бойынша қызметтер көрсететіндіктен, ол өтемнің қалған бөлігі бойынша өз міндеттемесін азайтады және осы қызметтерге айырбасқа алуы күтілетін сыйақы сомасы бойынша бағаланатын сақтандыру бойынша түсімді таниды.

Жалпы модельге сәйкес бағаланатын сақтандыру келісімшарттарының топтары үшін сақтандыру бойынша кірістер қамтудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің өзгеруінің жалпы шамасы ретінде анықталуы мүмкін.

Мұндай өзгерістерге:

- Мыналарды қоспағанда, кезең басында күтілетін сомалар бойынша өлшенген кезеңде келтірілген сақтандыру қызметтері бойынша шығындар:
 - шығын компонентіне жатқызылған сомалар
 - инвестициялық құрауыштарды төлеу
 - сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық шығындар
 - қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуге байланысты сомалар
- Қаржылық емес тәуекел үшін тәуекелді түзетудің өзгеруі, мыналарды қоспағанда:
 - келісім-шартта қарастырылған қызметтер үшін маржаны түзететін өзгерістер, өйткені олар болашақ кезеңдердің қызметтеріне жатады;
 - шығын компонентіне жатқызылған сомалар;

- Шартта көзделген қызметтер үшін кезең ішінде пайда немесе залал құрамында танылған маржа сомасы.

Компания осындай ақша ағындарын қалпына келтіруге арналған сыйлықақылардың бір бөлігін уақыттың өтуіне қарай жүйелі түрде әрбір есепті кезеңге жатқызу арқылы аквизициялық ақша ағындарымен байланысты сақтандыру түсімдерін анықтауы керек.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдану кезінде Компания қызмет көрсетудің әрбір кезеңіне сыйлықақылардың күтілетін түсімдерін, соның ішінде сыйлықақылардың түсуіне қатысты тәжірибе негізінде түзетулерді бөле отырып, уақыттың өтуіне қарай сақтандыру бойынша түсімді таниды.

Сақтандыру қызметтері бойынша шығындар

Шығарылған сақтандыру шарттары тобы бойынша туындайтын сақтандыру қызметтері бойынша шығындарға мыналар жатады:

- Инвестициялық құрамдас бөлік бойынша төлемдерді қоспағанда, кезең ішінде туындаған талаптар мен шығындарға байланысты туындаған талаптар бойынша міндеттемелердегі өзгерістер;
- Алдыңғы кезеңдерде (өткен кезеңдердің қызметтерімен байланысты) туындаған талаптар мен шығындарға байланысты жабудың қалған бөлігіндегі өзгерістер;
- Есепті кезеңде келтірілген сақтандыру қызметтері бойынша тікелей жатқызылатын өзге де шығындар;
- Сақтандыру қызметтері бойынша шығындар құрамында да, сақтандыру шарттары бойынша түсімдер құрамында да бірдей сомада танылатын аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы;
- Бастапқыда кезең ішінде танылған шарттардың ауыр топтарының шығын компоненті;
- Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейтін болашақ кезеңдердің қызметтерімен байланысты жабудың қалған бөлігіндегі өзгерістер, өйткені олар шарттардың ауыр топтары бойынша шығын компоненттеріндегі өзгерістер болып табылады.

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер немесе шығындар

Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша кірістерді немесе шығындарды және қаржылық кірістерді немесе қайта сақтандыру бойынша шығындарды осы кезеңдегі пайда немесе шығындар түрінде жеке ұсынады. Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер немесе шығындар мынадай екі сомаға бөлінеді: қайта сақтандырушылардан алынған сома және төленген сыйлықақылар сомасы. Базалық шарттар бойынша талаптарға тәуелді емес қайта сақтандыру комиссиялары қайта сақтандырушыға төленуге тиіс сыйлықақыларды азайту ретінде ескеріледі және содан кейін пайдаға немесе залалға жатқызылады.

Қаржы құралдары

Қаржы құралдарын бастапқы тану

Компания қаржылық құралға қатысты шарт бойынша тарап болған кезде қаржылық жағдай туралы есепте қаржылық активтер мен міндеттемелерді таниды.

Бір ұйымда қаржы активінің және басқа ұйымда қаржы міндеттемесінің немесе үлестік құралдың туындауына әкеп соғатын кез келген шарт қаржы құралы болып табылады.

Қаржы активтері

ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданылу аясындағы қаржы активтері бастапқы тану кезінде амортизацияланған құны бойынша, өзге де жиынтық кіріс (ЖСҚ) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша кейіннен бағаланатындар ретінде жіктеледі.

Бастапқы тану кезіндегі қаржы активтерінің жіктелуі қаржы активі бойынша шартта көзделген ақша ағындарының сипаттамаларына және осы активтерді басқару үшін компания қолданатын бизнес-модельге және қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігін қамтымайтын немесе оған қатысты компания практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған Сауда дебиторлық берешегін қоспағанда, шартта көзделген ақша ағындарымен байланысты қаржы активінің сипаттамаларына байланысты болады. Компания бастапқыда қаржылық активтерді мәміле бойынша шығындар сомасына пайда немесе залал арқылы әділ емес құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер жағдайында ұлғайтылған әділ құн бойынша бағалайды. Қаржыландырудың маңызды компоненті жоқ немесе Компания практикалық жеңілдетуді қолданған саудасаттық дебиторлық берешегі мәміле бағасымен бағаланады.

Қаржы активін амортизацияланған құн бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеуге және бағалауға болатындай етіп, осы активтің шарттық талаптары негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне "тек негізгі борыш пен пайыз есебінен төленетін төлемдер" болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттауы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әрбір құрал деңгейінде жүзеге асырылады.

Компания пайдаланатын бизнес-модель Компанияның ақша ағындарын генерациялау мақсатында өзінің қаржы активтерін басқару тәсілін сипаттайды, яғни Компанияның бизнес-моделі ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алу, қаржы активтерін сату немесе екеуі де салдарынан болатынын айқындайды.

Заңнамада белгіленген мерзімде немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес (стандартты шарттармен сауда) активтерді жеткізуді талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сатудың барлық операциялары мәміле жасалған күні, яғни Компания өзіне активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні танылады.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсатында қаржылық активтер төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері.

Компания қаржы активтерін басқару үшін пайдаланылатын бизнес-модельді негізге ала отырып, қаржы активтерін жіктейді.

Компания пайдаланатын бизнес-модель бизнестің белгілі бір мақсатына қол жеткізу үшін топтарға біріктірілген қаржы құралдарын басқару қалай жүзеге асырылатынын көрсететін деңгейде айқындалады. Компания пайдаланатын бизнес-модель басшылықтың жеке құралға қатысты ниетіне тәуелді емес, агрегаттаудың неғұрлым жоғары деңгейінде айқындалады.

Нақты портфельдерге қатысты бизнес-модельді бағалау кезінде Компания мынадай индикаторларды талдайды:

- басшылық бағалайтын портфельдің мақсаты (мысалы, портфель ақша ағындарын жинауға не инвестициялық кірісті барынша арттыруға не өтімділік талаптарын қанағаттандыруға арналған);
- портфельдің құрамы және оның бекітілген мақсаттарға сәйкестігі;
- портфель менеджерлеріне берілген мандат (мысалы, инвестициялар спектрі қаншалықты кең, сату бойынша қандай шектеулер);
- портфельдің тиімділігі бойынша өлшеу және есептілік үшін қолданылатын метрика (мысалы, әділ құн маңызды түйінді көрсеткіш болып табыла ма);
- портфельді басқарушыға сыйақы беру үшін қабылданған әдіснама (мысалы, басқарушы іске асырылған немесе іске асырылмаған пайдаларға немесе шығындарға және т.б. сүйене отырып сыйақы алады);
- портфельдегі активтерді сатудың ауқымы мен себептері.

Мақсаты Компанияның шартта көзделген ақша ағындарын алуы үшін активтерді ұстап қалу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржы активтері құралдың қолданылу мерзімі ішінде шартта көзделген төлемдерді алу жолымен ақша ағындарын іске асыру үшін басқарылады.

Компания мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу жолымен де, қаржы активтерін сату жолымен де қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде қаржы активтерін ұстай алады. Бизнес-модельдің мұндай түрі Компанияның негізгі басқарушы персоналы шартта көзделген ақша ағындарын алу және қаржы активтерін сату бизнес-модель мақсатына қол жеткізудің ажырамас шарттары болып табылады деген шешім қабылдағанын білдіреді.

Қаржы активтері, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсаты болып табылатын басқа бизнес-модельдер шеңберінде немесе шартта көзделген ақша ағындарын алу арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде ұсталмаса, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалауға әкелетін бизнес-модельдердің бірі-бұл компания активтерді сату арқылы ақша ағындарын жүзеге асыру мақсатында қаржылық активтерді басқаратын бизнес-модель.

Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері

Егер мынадай талаптардың екеуі де орындалса, қаржы активі амортизацияланған құны бойынша есепке алынады:

- актив мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндері тек қана борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдер және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залал активті тану, оны түрлендіру немесе құнсыздану тоқтатылған жағдайда пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін Компанияның қаржы активтері амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестицияларды, банктердегі депозиттерді, «кері РЕПО» операциялары бойынша активті, өзге де дебиторлық берешекті және өзге де қаржы активтерін қамтиды.

Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Борыштық құрал әділ құн бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы, егер ол төмендегі екі шартқа да жауап берсе және Компанияның қалауы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелмеген жағдайда ғана бағаланады:

- актив бизнес-модель шеңберінде ұсталады, оның мақсаты шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізіледі; және
- қаржы активінің шарттық талаптарында белгіленген мерзімдерде негізгі борыштың негізгі сомасын және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздарды төлеуді ғана білдіретін ақша қаражатының ағындарының туындауы көзделген.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық қаржы активтері бойынша пайда немесе залал құрамында танылатын мынадай баптарды қоспағанда, пайда мен залал Өзге жиынтық табыстың құрамында танылады:

- тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер;
- күтілетін несиелік залалдар және құнсызданудан болған залалдардың қалпына келтірілген сомалары;
- валюта бағамдарының өзгеруінен пайда немесе залал.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық қаржы активін тану тоқтатылған кезде бұрын басқа жиынтық табыстың құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал меншікті капитал құрамынан пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде Компания кейіннен күшін жою құқығынсыз өз қалауы бойынша шешім қабылдай алады, басқа жиынтық табыстың құрамында ХҚЕС (IFRS) қолдану саласына жататын инвестициялардың әділ құнының кейінгі өзгерістерін ұсына алады 9 «қаржы құралдары» саудаға арналмаған, сондай-ақ сатып алушы мойындаған шартты өтем болып табылмайтын үлестік құрал 3 «бизнес бірлестігі» ХҚЕС (IFRS) қолданылатын бизнесті біріктіру жөніндегі мәміле шеңберінде.

Егер Компания осындай шешім қабылдаса, ол осындай инвестициядан алынған дивидендтерді пайда немесе шығын ретінде тануы керек.

Берілген Компанияның қаржылық активтері егер Компания осындай шешім қабылдаса, ол осындай инвестициядан алынған дивидендтерді пайда немесе залал ретінде тануы керек.

Санаттар өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестицияларды қамтиды.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын және өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша, егер осы қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайған болса, Компания қаржы құралы бойынша бағалау резервін оның бүкіл қолданылу мерзіміндегі күтілетін кредиттік залалға тең сомада (2-кезең) таниды.

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша, егер осы қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайған болса, Компания қаржы құралы бойынша бағалау резервін оның бүкіл қолданылу мерзіміндегі күтілетін кредиттік залалға тең сомада (2-кезең) таниды.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал құрамында амортизацияланған құн бойынша бағаланатын активтер үшін есепті күндегі қаржы активінің/міндеттеменің баланстық құнына сәйкес есепті күндегі жағдай бойынша бағалау резервін залалдарға түзету үшін қажетті күтілетін кредиттік залалдардың (немесе оларды қалпына келтірудің) сомасын таниды.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал құрамында басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтер үшін есепті күндегі капиталдың тиісті құрамдас бөлігіне сәйкес есепті күндегі жағдай бойынша бағалау резервін залалға түзету үшін қажетті күтілетін кредиттік залалдардың (немесе оларды қалпына келтірудің) сомасын таниды.

Есепті күндегі жағдай бойынша Компания сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері бойынша залалдарды бағалау резерві ретінде қаржы құралының бүкіл қолданылу мерзімі ішінде күтілетін кредиттік залалдардың өзгерістері бастапқы танылған сәттен бастап жинақталған ғана таниды.

Егер алдыңғы есепті кезеңде Компания қаржы құралы бойынша шығындар бойынша бағалау резервін бүкіл мерзімдегі күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағаласа, бірақ ағымдағы есепті күндегі жағдай бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы жоқ екенін анықтаса, онда ағымдағы есепті күнге Компания 12 айлық күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағалау резервін есептейді.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал ретінде есепті күндегі жағдай бойынша күтілетін кредиттік залалдар сомасына дейінгі залалдарға бағалау резервін түзету үшін қажетті соманы таниды.

Компания күтілетін несиелік шығындарды қаржы құралы бойынша есептейтін тәсілмен бағалайды:

- ықтимал нәтижелер ауқымын бағалау жолымен айқындалған, ықтималдықты ескере отырып, әділ емес және сараланған сома;
- ақшаның уақытша құны; және
- өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар және болжамды болашақ экономикалық жағдайлар туралы негізді және расталатын, есепті күні артық шығындар мен күш-жігерсіз қолжетімді ақпарат.

Күтілетін кредиттік залалды бағалау кезінде қаралатын ең жоғары кезең-бұл Компания кредиттік тәуекелге ұшырайтын шарт бойынша ең жоғары кезең (ұзартуға арналған опциондарды ескере отырып).

Несиені де, несиелендіру бойынша пайдаланылмаған міндеттеме құрамдас бөлігін де қамтитын қаржы құралдары үшін Компанияның несиені өтеуді талап ету және несиелеу бойынша пайдаланылмаған міндеттеме құрамдас бөлігінен бас тарту туралы шарттық мүмкіндігі Компанияның несиелік шығындарға ұшырауын шектемейді. Мұндай қаржы құралдары бойынша Компания несиелік тәуекелге ұшыраудың бүкіл кезеңі ішінде кредиттік залалдарды бағалайды және күтілетін кредиттік залалдар, егер мұндай кезең ең жоғары шарттық кезеңнен асып кетсе де, Компанияның несиелік тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралары нәтижесінде төмендемейді.

Бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекелдің едәуір ұлғаюына байланысты бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарды тану мақсатына жету үшін несиелік тәуекелдің топтық негізде айтарлықтай өсуін бағалау қажет болуы мүмкін, мысалы, қаржылық құралдар тобы немесе кіші тобы бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін көрсететін ақпаратты талдау арқылы. Бұл Компанияның несиелік тәуекел айтарлықтай өскен жағдайда, тіпті жеке құрал деңгейінде несиелік тәуекелдің осындай айтарлықтай өсуін растау әлі қол жетімді болмаса да, бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарды тану мақсатына жетуіне кепілдік береді.

Қамтамасыз етілген қаржы активінің күтілетін ақша ағындарының дисконтталған құнын есептеу несие берушінің борышкердің мүлкіне иелік ету ықтималдығының дәрежесіне қарамастан, қамтамасыз етуді алу және сату шығындарын шегергенде, несие берушінің борышкердің мүлкіне иелік етуінен туындауы мүмкін ақша ағындарын қамтиды.

Егер келесі кезеңде құнсызданудан болған залал сомасы төмендесе және бұл төмендеу құнсыздану танылғаннан кейін болған оқиғаға объективті түрде жатқызылуы мүмкін (мысалы, дебитордың кредиттік рейтингінің жоғарылауы сияқты), құнсызданудан бұрын көрсетілген залал пайда мен залал арқылы құрылған резервті түзету арқылы қалпына келтіріледі.

Өтеу мүмкін емес және оларға қатысты толық немесе ішінара өтеу мақсатында барлық қажетті рәсімдер аяқталған және залалдың түпкілікті сомасы айқындалған активтер құнсыздануға арналған резерв есебінен есептен шығарылады. Бұрын есептен шығарылған сомаларды кейіннен қалпына келтіру пайда мен залалдардағы құнсызданудан болған шығындар шотына жатады.

Компанияның қысқа мерзімді дебиторлық берешегі бойынша күтілетін кредиттік залалдарды бағалау үшін Шарттың бүкіл мерзімі ішінде шығындарға бағалау резервін есептеуге мүмкіндік беретін резервтер матрицасы негізінде оңайлатылған тәсілді қолданады. Резервтер матрицасы болжамды макроэкономикалық бағалауларды ескере отырып, кредиттік шығындардың тарихи тәжірибесі негізінде есептеледі және әрбір есепті күнге жаңартылады. Дебиторлық берешек мерзімі өткен күндерге байланысты санаттарға бөлінеді және дефолт коэффициенттерін тарихи талдау негізінде күтілетін несиелік шығындар деңгейі анықталады. Шығындар бойынша бағалау резервінің өзгерістері пайда немесе залал туралы есептің құрамында көрсетіледі.

Қаржылық міндеттемелер

Компания өзінің ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданысы аясындағы қаржылық міндеттемелерін былайша жіктейді:

- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша оларға тікелей қатысты шығындарды шегергенде (кредиттер, қарыздар және кредиторлық берешек жағдайында) әділ құны бойынша танылады.

Компанияның қаржылық міндеттемелеріне сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер жатады.

Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер бастапқы танылғаннан кейін пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша ескеріледі.

Кірістер мен шығындар кредиторлық берешек тану тоқтатылған немесе құнсызданған деп танылған кезде, сондай-ақ амортизация процесі арқылы пайда немесе залал құрамында танылады.

Қаржы активтері мен міндеттемелерін тануды тоқтату

Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте *қаржылық активті* тануды тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі өткен;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтайды, бірақ оларды үшінші тарапқа айтарлықтай кідіріссіз толығымен беруге міндеттеме алды;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берді және не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды берді, не бермеді, бірақ активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды сақтамады, бірақ сол активке бақылауды тапсырды.

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, *қаржылық міндеттемені* тану тоқтатылады.

Егер қолда бар қаржылық міндеттеме айтарлықтай өзгеше шарттарда сол кредитор алдындағы басқа міндеттемемен ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген болса, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма кезеңнің пайдасы мен залалында танылады.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына қолма-қол банкноттар мен монеталар, корреспонденттік шоттардағы бос қалдықтар және әділ құнның өзгеру қаупі жоқ және компания қысқа мерзімді міндеттемелерді шешу үшін пайдаланатын бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз банктердегі мерзімді салымдар жатады. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары қаржылық жағдай туралы есепте амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

«Кері РЕПО» операциялары

Кері сату міндеттемесі бар сатып алу туралы келісімдер («Кері РЕПО» операциялары) қаржылық жағдай туралы есеп активтерінің құрамында «Кері РЕПО» операциялары бойынша активтер ретінде көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасы арасындағы айырмашылық пайда немесе шығын ретінде көрсетіледі.

Банктердегі депозиттер

Әдеттегі шаруашылық қызмет барысында Компания үш айдан астам өтеу мерзімі бар банктерде депозиттерге ие. Белгіленген өтеу мерзімі бар банктердегі қаражат кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Банктерде орналастырылған шоттар мен депозиттер құнсызданудан болған залалдарға арналған кез келген резервті шегергенде көрсетіледі.

Алдын ала төлем және есептелген кіріс

Алдын ала төлем және есептелген кіріс олардың әділ құнына шамамен тең бастапқы құн бойынша ескерілген сомаларды қамтиды, өйткені олар есепті күннен кейін бір жыл ішінде іске асырылады деп күтілуде.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың барлық объектілері тәуелсіз бағалауды жүзеге асыратын ұйымның қорытындысы негізінде амортизацияның жинақталған сомаларын шегергенде қайта бағаланған құны бойынша бағаланатын ғимараттар мен құрылыстарды қоспағанда, амортизацияның жинақталған сомаларын және құнсызданудан болған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша көрсетіледі.

Егер негізгі құралдардың объектісі әртүрлі пайдалы пайдалану мерзімі бар бірнеше компоненттерден тұратын болса, мұндай компоненттер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

Негізгі құралдар бойынша амортизация оларды пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде тозуды біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Амортизация объектінің сатып алған күннен бастап, ал шаруашылық тәсілмен салынған негізгі құралдар объектілері үшін - объектінің құрылысы аяқталған және ол пайдалануға дайын болған кезден бастап есептеледі. Жер учаскелері бойынша амортизация есептелмейді.

Негізгі құралдардың әртүрлі объектілерін пайдалану мерзімдері келесідей ұсынылуы мүмкін:

Ғимараттар мен құрылыстар	40 жыл
Көлік құралдары	10 жыл
Жабдық	7 жыл
Басқа да негізгі құралдар	7 жыл

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтерге бағдарламалық жасақтама мен лицензиялар кіреді.

Бағдарламалық қамтамасыз етуді қоспағанда, сатып алынған материалдық емес активтер бағдарламалық қамтамасыз етудің кіші тобын қоспағанда, жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Материалдық емес активтер бойынша Амортизация оларды пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Материалдық емес активтерді пайдалану мерзімі-5 жыл. Материалдық емес активтер басқа активтердің құрамына кіреді. Материалдық емес активтердің ішкі тобы ретінде бағдарламалық қамтамасыз ету тұрақты негізде қайта бағалауға жатады. Қайта бағалау жиілігі қайта бағалауға жататын материалдық емес активтердің әділ құнының өзгеруіне байланысты. Материалдық емес активтерді қайта бағалау кезінде туындайтын кез келген өсу, пайда немесе залалда танылған осы материалдық емес активтерді қайта бағалау нәтижесінде пайда болған азаюдың орнын толтыру дәрежесін қоспағанда, басқа жиынтық кірісте танылады. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі пайдада немесе залалда көрсетіледі. Материалдық емес активтерді қайта бағалау нәтижесінде төмендеу тікелей капиталда өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетілген материалдық емес активтердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаю есептен шығарылатын жағдайларды қоспағанда, пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Кейінге қалдырылған салық активтерінен басқа басқа қаржылық емес активтер құнсыздану белгілерінің бар-жоғын анықтау үшін әрбір есепті күнде бағаланады. Қаржылық емес активтердің өтелетін құны сатуға және пайдалану құнын шегергендегі әділ құнның ең үлкені болып табылады. Қолдану құнын анықтау кезінде болжамды болашақ ақша ағындары ақшаның уақытша құнын және активке тән тәуекелдерді ағымдағы нарықтық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Басқа активтер өндіретін ақша қаражаттарының ағындарынан едәуір тәуелсіз ақша қаражаттарының ағынын тудырмайтын актив үшін өтелетін құн актив тиесілі ақша қаражаттарын өндіретін активтер тобы бойынша айқындалады. Құнсызданудан болған залал активтің немесе ақша қаражатын өндіретін активтер тобының баланстық құны оның өтелетін құнынан асып кеткен кезде танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған барлық залалдар пайда немесе залал құрамында көрсетіледі және өтелетін құнды айқындау кезінде пайдаланылатын бағалауларда өзгерістер болған жағдайда ғана қалпына келтіруге жатады. Активтің құнсыздануынан болған кез келген залал, егер құнсызданудан болған залал қаржылық есептілікте көрсетілмесе, қалыптасатын осындай баланстық құннан (амортизацияны шегергенде) аспайтын көлемде қалпына келтіруге жатады.

Акционерлік капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Қарапайым акциялар мен акцияларға опциондар шығаруға тікелей байланысты шығындар кез-келген салық әсерін шегергендегі капиталды азайту ретінде танылады.

Дивидендтер

Компанияның дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын реттеуге жатады. Жай акциялар бойынша дивидендтер қаржылық есептілікте олар жарияланған кезде бөлінбеген пайданы пайдалану ретінде көрсетіледі.

Табыс салығы

Табыс салығының сомасына ағымдағы салық сомасы және кейінге қалдырылған салық сомасы кіреді. Табыс салығы басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе меншік иелерімен тікелей капитал шоттарында көрсетілетін операцияларға қатысты сомаларды қоспағанда, тиісінше басқа жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін, пайда немесе залал құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы салық

Ағымдағы табыс салығы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыста болған табыс салығы бойынша мөлшерлемелерді, сондай-ақ алдыңғы есепті жылдардағы табыс салығы сомаларын нақтылау нәтижесінде туындаған міндеттемелер сомасын ескере отырып, бір жылдағы салық салынатын пайданың болжамды мөлшеріне сүйене отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсету мақсаттары үшін айқындалатын баланстық құны мен олардың салық базасы арасында туындайтын уақытша айырмашылықтарға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері бастапқы көрсетілу фактісі бухгалтерлік та, салық салынатын да пайдаға әсер етпейтін, салық салынатын базаны төмендетпейтін, активтер мен міндеттемелерге қатысты айырмашылықтарға қатысты танылмайды. Кейінге қалдырылған салық активтерінің және кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің шамасы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыстағы немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша

айырмашылықтар қалпына келтірілген сәтте болашақта қолданылатын салық ставкалары негізге алына отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері болашақта уақытша айырмашылықтарды, қабылданбаған салық шығындарын және пайдаланылмаған салық жеңілдіктерін жабу үшін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар шамада көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтерінің мөлшері шегерілетін уақыт айырмашылықтарын пайдалануға болатын салық салынатын пайда алу ықтималдығы жоқ дәрежеде азаяды.

Қаржылық есептіліктегі кірістер мен шығындарды тану

Пайыздық кірістер мен шығындар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, пайда немесе залал ретінде көрсетіледі.

Өзге комиссиялар, сондай-ақ өзге де кірістер мен шығындар тиісті қызметті ұсыну күніндегі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Дивидендтік кіріс дивидендтер жарияланған күні пайда немесе залал құрамында танылады.

Төленген пайыздар пайда немесе залал туралы есепте олардың есептелуіне қарай танылады және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептеледі. Есептелген пайыздар пайыздық қаржылық міндеттеменің баланстық құнына қосылады.

Жаңа және қайта қаралған стандарттар мен интерпретацияларды қолдану

2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын кезеңдер үшін күшіне енетін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары және оларға түзетулер қаржылық нәтижелерге және Компанияның қаржылық есептілігіндегі активтер мен міндеттемелердің жіктелуіне әсер еткен жоқ.

Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енген жаңа немесе қайта қаралған стандарттарды мерзімінен бұрын қабылдаған жоқ. Бұл түзетулер мен жаңа стандарттар 18 ХҚЕС «Қаржылық есептілікті ұсыну және ашу» стандартын қоспағанда, компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтілмейді:

2024 жылдың сәуірінде Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес «Қаржылық есептіліктегі ақпаратты ұсыну және ашу» 18 ХҚЕС (IAS 1) «Қаржылық есептілікті ұсыну» деген жаңа стандартты (IFRS) шығарды. ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» жаңа талаптарды белгілейді, олардың ішіндегі ең маңыздылары:

- пайда немесе залал туралы есептегі кірістер мен шығындардың баптарын Қызмет түріне сәйкес санаттар бойынша жіктеу туралы: операциялық, инвестициялық, қаржылық. Ұйымдар сонымен қатар келесі аралық қорытындыларды ұсынуға міндетті:
- операциялық пайда немесе залал;
- қаржылық қызметке және табыс салығына дейінгі пайда немесе залал;
- қаржылық есептілікте басшылық айқындаған тиімділік көрсеткіштері туралы ақпаратты ашу туралы, оның ішінде осы көрсеткіштерді пайда немесе залал туралы есеп берудегі неғұрлым салыстырмалы жиынтықтар мен аралық қорытындылармен салыстыру;
- қаржылық есептілік пен ескертулердің негізгі нысандарында жинақталған және бөлшектелген ақпаратты ұсыну туралы.

Сондай-ақ, ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепке қатысты жекелеген өзгерістерді және басқа да өзгерістерді көздейді.

4. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктердегі ағымдағы шоттар		
- ВВ- ден ВВ+ дейін несиелік рейтингімен	52,618	43,595
- В- ден В+ дейін несиелік рейтингімен	-	3
Қазақстандық банктердегі ағымдағы шоттардың жалпы сомасы	52,618	43,598
Қолма-қол ақша	463	308
Басқалар	492	125
Барлығы	53,573	44,031

Несиелік рейтингтер "Standard and Poor 's" несиелік агенттігінің стандарттарына сәйкес немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарымен ұсынылған.

Қолма-қол ақша құнсызданған да, мерзімі өткен де емес.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның банктерде қолма-қол ақшасы жоқ, олардың әрқайсысы капиталдың 10% - дан астамын құрайды.

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары келесі валюталарда ұсынылған:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	53,469	43,888
USD	93	143
RUB	11	-
Барлығы	53,573	44,031

5. БАНКТЕРДЕГІ ДЕПОЗИТТЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктердегі қысқа мерзімді салымдар		
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	7,716,199	3,417,199
- B- ден B+ дейін несиелік рейтингімен	-	1,117,282
Барлығы	7,716,199	4,534,481

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша депозиттерде тиісінше 88,604 мың теңге және 48,186 мың теңге сомасына есептелген сыйақылар ескерілді.

Несиелік рейтингтер "Standard and Poor 's" несиелік агенттігінің стандарттарына сәйкес немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарымен ұсынылған.

Банктерде орналастырылған салымдар құнсызданған да, мерзімі өткен де болып табылмайды.

Қазақстандық банктердегі қысқа мерзімді салымдар бойынша сыйақы мөлшерлемелері 2024 жылғы 31 желтоқсанға: теңгемен жылына 12.35% - дан 18,1% - ға дейін, АҚШ долларымен 2025 жылы өтеу мерзімімен жылына 2.5% - дан 4,33% - ға дейін (2023 жылғы 31 желтоқсанға - жылына 13.6% - дан 20.8% - ға дейін, АҚШ долларымен 2024 жылы өтеу мерзімімен жылына 12.5% - дан 5.1% - ға дейін).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның бір банкте шоттары мен депозиттері бар, олар капиталдың 10% - дан астамын құрайды. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның банктерде шоттары мен депозиттері жоқ, олар капиталдың 10% - дан астамын құрайды.

Орналастыру валютасы бойынша банктердегі салымдар:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Теңге	6,751,693	3,918,903
АҚШ доллары	964,506	615,578
Орналастырылған салымдардың жиыны	7,716,199	4,534,481

6. БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Борыштық құралдар (өтеу мерзімі 2024-2039 жж. Пайыздық мөлшерлеме 3.5%-6%)		
<i>Қазақстандық банктер шығарған еурооблигациялар</i>		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	1,505,621	1,283,205
<i>Корпоративтік еурооблигациялар</i>		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	1,821,896	110,326
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	-	1,470,297
<i>Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары</i>		
- BBB+ несиелік рейтингімен	-	868,739
Жиыны	3,327,517	3,732,567
Үлестік құралдар		
«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ акциялары*	556,926	468,054
Жиыны	556,926	468,054
Барлығы	3,884,443	4,200,621

*«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ акциялары ашық нарыққа шығарылмаған. Компания

акциялардың әділ құнын бағалау үшін тәуелсіз сертифицикатталған бағалаушыны тартты.

Сату үшін қолда бар қаржы активтері келесі валюталарда көрсетіледі:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	556,926	468,054
USD	3,327,517	3,732,567
Барлығы	3,884,443	4,200,621

7. АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктер шығарған облигациялар (өтеу мерзімі 2025-2029 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 10,27% - 15,25%)		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	5,593,473	3,525,596
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	1,038,480	991,760
- рейтингсіз*	-	936,543
Барлығы	6,631,953	5,453,899
Корпоративтік облигациялар (өтеу мерзімі 2025-2039 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 5,375% - 13,46%)		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	13,465,620	5,552,946
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	-	4,096,231
Барлығы	13,465,620	9,649,177
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері (өтеу мерзімі 2025-2034 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 5% - 16,7%)		
BBB несиелік рейтингімен	17,000,149	14,180,662
Барлығы	17,000,149	14,180,662
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары (өтеу мерзімі 2025 жыл. Сыйақы мөлшерлемесі 16,65%)		
- AAA несиелік рейтингімен	957,896	2,028,725
Барлығы	957,896	2,028,725
Барлығы	38,055,618	31,312,463

* Кредиттік рейтингі жоқ облигациялар ресейлік ВТБ қаржы тобына кіретін Банк ВТБ (Қазақстан) АҚ ЕБ бағалы қағаздарымен ұсынылған. 2022 жылдың наурызында АҚШ пен Еуропалық Одақтың кейбір мемлекеттері осы топқа санкциялар енгізді. Осыған байланысты рейтингтік агенттіктер осы топ мүшелерін бағалауды және рейтингтерді беруді тоқтатты. Соңғы расталған несиелік балл 2022 жылдың 1 наурызында BB деңгейінде (Standard & Poor 's рейтингтік агенттігі).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялар құнында 2,001,029 мың теңге сомасына купондық сыйақы ескерілді (2023 жылғы 31 Желтоқсанда - 1,253,557 мың теңге).

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар мынадай валюталарда ұсынылады:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	37,562,072	30,890,161
USD	493,546	422,302
Барлығы	38,055,618	31,312,463

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар мерзімі өткен болып табылмайды. Күтілетін

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

несиелік шығындар 1 кезеңге жатады.

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Жалпы баланстық құн	38,055,618	31,415,599
Күтілетін несиелік шығындар	-	(103,136)
Баланстық құн	38,055,618	31,312,463

Күтілетін несиелік залалдар резервінің өзгеруі келесідей:

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басына	103,136	-
Тану	655	103,136
Есептен шығару	(103,791)	-
Жыл соңына	-	103,136

8. «КЕРІ РЕПО» ОПЕРАЦИЯЛАРЫ

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Бағалы қағаздармен «Кері РЕПО» операциялары	13,804,341	6,122,595
Бағалы қағаздармен " Кері РЕПО " операциялары бойынша сыйақы түрінде есептелген кірістер	45,686	21,529
Барлығы	13,850,027	6,144,124

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық «Кері РЕПО» операциялары теңгемен көрсетілген. Кері РЕПО операциялары жоғары несиелік рейтингі бар эмитенттердің өтімді бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген.

Кері РЕПО келісімдері бойынша қамтамасыз етудің әділ құны мынадай түрде ұсынылады:

	31 желтоқсан 2024 ж.		31 желтоқсан 2023 ж.	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	57,035	57,059	1,125,828	1,131,356
«ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ	13,792,992	13,687,647	5,018,296	5,018,296
Барлығы	13,850,027	13,744,706	6,144,124	6,149,652

9. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ

Есепті кезеңнің басындағы және аяғындағы сақтандыру төлемдерінің қалған бөлігі бойынша міндеттемелер және туындаған сақтандыру талаптары бойынша міндеттемелер:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Өмірді жинақталмаған сақтандыру	229,209	422,960
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	5,710,863	3,531,841
Денсаулықты сақтандыру	54	48
Жазатайым оқиғалардан сақтандыру	550,006	549,464
Зейнетақы аннуитеті	33,749,281	22,888,741
Аннуитеттік сақтандыру	5,849,469	3,556,182
Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	6,936,340	6,078,934
Барлығы	53,025,222	37,028,170

2024 жылға арналған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді салыстыру:

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

	Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	Келтірілген шығындар бойынша міндеттемелер		Жиыны
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	34,745,026	1,932,484	350,660	37,028,170
Сақтандыру табысы	(10,826,594)	-	-	(10,826,594)
Сақтандыру шарттары бойынша шығындар, оның ішінде:	4,403,159	4,981,433	132,344	9,516,936
Міндеттемелердегі өзгерістер	340,149	528,308	-	868,457
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	132,344	132,344
Келтірілген шығындар және басқа сақтандыру шығындары	4,063,010	4,453,125	-	8,516,135
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	21,759,835	(4,453,125)	-	17,306,710
Алынған сақтандыру сыйлықақылары	26,058,821	-	-	26,058,821
Басқа түсімдер	432,351	-	-	432,351
Сақтандыру төлемдері	-	(4,451,163)	-	(4,451,163)
Басқа төлемдер		(1,962)		(1,962)
Аквизициялық ақша ағындары	(4,731,337)	-	-	(4,731,337)
Жыл соңындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	50,081,426	2,460,792	483,004	53,025,222

2023 жылғы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді салыстыру:

	Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	Келтірілген шығындар бойынша міндеттемелер		Жиыны
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	37,482,276	1,140,248	223,493	38,846,017
Сақтандыру табысы	(8,596,849)	-	-	(8,596,849)
Сақтандыру шарттары бойынша шығындар, оның ішінде:	1,797,247	3,371,083	127,167	5,295,497
Міндеттемелердегі өзгерістер	(1,961,149)	792,236	-	(1,168,913)
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	127,167	127,167
Келтірілген шығындар және басқа сақтандыру шығындары	3,758,396	2,578,847	-	6,337,243
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	4,062,352	(2,578,847)	-	1,483,505
Алынған сақтандыру сыйлықақылары	7,863,137	-	-	7,863,137

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

Басқа түсімдер	271,004	-	-	271,004
Сақтандыру төлемдері	-	(2,569,730)	-	(2,569,730)
Басқа төлемдер	-	(9,117)	-	(9,117)
Аквизициялық ақша ағындары	(4,071,789)	-	-	(4,071,789)
Жыл соңындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	34,745,026	1,932,484	350,660	37,028,170

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің (активтердің) құрамына енгізілген аквизициялық ақша ағындары бойынша активтердегі өзгеріс:

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы аквизициялық ақша ағындары бойынша активтер	1,261,125	947,732
Тану	4,731,337	4,071,789
Есептен шығару	(4,063,010)	(3,758,396)
Жыл басындағы аквизициялық ақша ағындары бойынша активтер	1,929,452	1,261,125

Акционерлік ақша ағындары бойынша активті есептен шығару мерзімі 5 жылға дейін құрайды.

Есепті кезеңнің басындағы және соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Өмірді жинақталмаған сақтандыру	46,988	89,576
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	27,012	32,048
Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	641,607	579,041
Барлығы	715,607	700,665

2024 жылға арналған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді салыстырып тексеру:

	Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі үшін актив	Қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар		Жиыны
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	385,451	268,671	46,543	700,665
Төленген сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(680,257)	-	-	(680,257)
Активтердегі өзгерістер	146,331	(112,080)		34,251
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	(19,308)	(19,308)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	85,092	-	-	85,092
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	595,164	-	-	595,164
Қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	676,758	-	-	676,758

Қайта сақтандырушы өтеген сомалар	(81,594)	-	-	(81,594)
Жыл соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	531,781	156,591	27,235	715,607

2023 жылғы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді салыстыру:

	Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі үшін актив	Қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар		Жиыны
		Болашақ ақша ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	428,908	39,649	6,516	475,073
Төленген сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(311,929)	-	-	(311,929)
Активтердегі өзгерістер	(43,458)	229,022		185,564
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	40,027	40,027
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	102,133	-	-	102,133
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	209,797	-	-	209,797
Қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	287,128	-	-	287,128
Басқа түсімдер	5,422			5,422
Қайта сақтандырушы өтеген сомалар	(82,753)	-	-	(82,753)
Жыл соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	385,451	268,671	46,543	700,665

Анализ концентрации страховых рисков по классам бизнеса:

	31 желтоқсан 2024 ж.			31 желтоқсан 2023 ж.		
	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	Қайта сақтандыру активтері	Таза	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	Қайта сақтандыру у активтері	Таза

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

Өмірді жинақталмаған сақтандыру	229,209	(46,988)	182,221	422,960	(89,576)	333,384
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	5,710,863	(27,012)	5,683,851	3,531,841	(32,048)	3,499,793
Медициналық сақтандыру	54	-	54	48	-	48
Жазатайым оқиғалардан сақтандыру	550,006	-	550,006	549,464	-	549,464
Зейнетақы аннуитеті	33,749,281	-	33,749,281	22,888,741	-	22,888,741
Аннуитеттік сақтандыру	5,849,469	-	5,849,469	3,556,182	-	3,556,182
Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	6,936,340	(641,607)	6,294,733	6,078,934	(579,041)	5,499,893
Барлығы	53,025,222	(715,607)	52,309,615	37,028,170	(700,665)	36,327,505

10. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ҮНЕМДЕУ (ШЫҒЫН)

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте табыс салығы бойынша үнем мынадай позициялармен берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы		
Есепті кезең	(394)	-
Өткен кезеңдер	6,924	(733)
Кейінге қалдырылған табыс салығы		
Кейінге қалдырылған салық активтерінің/кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің пайда болуына және қалпына келуіне, уақытша айырмашылықтарға және кейінге қалдырылған салық активінің танылуын тоқтатуға байланысты сомасының өзгеруі	(3,250)	(12,234)
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	3,280	(12,967)

2024 және 2023 жылдары ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша ресми мөлшерлеме 20% құрайды.

Табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлемені есептеу:

	2024 ж.	%	2023 ж.	%
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	1,213,889	100%	2,071,601	100%
Қолданылатын салық ставкасы бойынша есептелген табыс салығы	(242,778)	(20%)	(414,320)	(20%)
Өткен кезеңдерге салынатын салық	6,924	1%	(733)	0%

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

Салық салынбайтын кірістер	859,700	71%	777,737	38%
Шегерілмейтін әкімшілік шығындар	(459,822)	(38%)	(299,157)	(14%)
Басқа шегерілмейтін шығындар	(160,744)	(13%)	(76,494)	(4%)
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	3,280	0%	(12,967)	0%

Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері

Қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық базасын есептеу мақсатында пайдаланылатын сомалар арасындағы уақытша айырмашылықтар 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің пайда болуына әкеледі. Болашақ салықтық жеңілдіктер, егер компания шотына пайдаланылмаған салық залалын есептеуге болатын пайда алған жағдайда ғана және егер Қазақстан Республикасының заңнамасында компанияның аталған жеңілдіктерді болашақ кезеңдерде пайдалану қабілетіне теріс әсер ететін өзгерістер болмаса ғана алынуы мүмкін. Табыс салығы бойынша салық салынатын базаның мөлшерін азайтатын уақытша айырмашылықтарды пайдалану мерзімі Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасымен шектелмейді.

2024 жылғы уақыт айырмашылықтарының шамасының өзгеруі:

	1 қаңтар 2024 ж.	Пайда немесе залал құрамында көрсетілген	31 желтоқсан 2024 ж.
Негізгі құралдар	(8,394)	(11,649)	(20,043)
Басқалары	42,322	8,399	50,721
Кейінге қалдырылған салық активтері (міндеттемелер) жиынтығы	33,928	(3,250)	30,678

2023 жылғы уақыт айырмашылықтарының шамасының өзгеруі:

	1 қаңтар 2023 ж.	Пайда немесе залал құрамында көрсетілген	31 желтоқсан 2023 ж.
Негізгі құралдар	(16,279)	7,885	(8,394)
Басқалары	62,441	(20,119)	42,322
Кейінге қалдырылған салық активтері (міндеттемелер) жиынтығы	46,162	(12,234)	33,928

11. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Ғимараттар мен құрылыстар	Жабдық	Көлік құралдары	Басқалар	Жиыны
<i>Бастапқы құны</i>					
1 қаңтар 2023 ж.	90,412	127,442	46,335	61,006	325,195
Түсімдер	-	46,196	153	20,806	67,155
Істен шығу	-	(1,657)	-	(1,617)	(3,274)
31 желтоқсан 2023 ж.	90,412	171,981	46,488	80,195	389,076
Түсімдер	18,833	93,921	26,934	18,997	158,685
Істен шығу	(17,060)	(71,728)	(6,930)	(11,642)	(107,360)
31 желтоқсан 2024 ж.	92,185	194,174	66,492	87,550	440,401
<i>Амортизация</i>					
1 қаңтар 2023 ж.	(12,727)	(74,403)	(30,310)	(25,379)	(142,819)
Есептеулер	(2,260)	(12,748)	(6,603)	(8,121)	(29,732)
Істен шығу	-	1,642	-	1,000	2,642
31 желтоқсан 2023 ж.	(14,987)	(85,509)	(36,913)	(32,500)	(169,909)
Есептеулер	(2,310)	(29,761)	(7,905)	(10,142)	(50,118)
Істен шығу	17,060	71,489	6,930	11,489	106,968

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

31 желтоқсан 2024 ж.	(237)	(43,781)	(37,888)	(31,153)	(113,059)
<i>Баланстық құн</i>					
31 желтоқсан 2023 ж.	75,425	86,472	9,575	47,695	219,167
31 желтоқсан 2024 ж.	91,948	150,393	28,604	56,397	327,342

12. АКТИВТЕРДІ ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ ЖӘНЕ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

Актив кеңсе кеңістігін жалға алуға қатысты пайдалану құқығын білдіреді. Пайдалану құқығы түріндегі Актив жалдау міндеттемелеріне тең сома негізінде танылды. Жалдау бойынша міндеттеме 19.5% қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін пайдалана отырып, болашақ жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланды. Жалдау мерзімі 3 жыл. 2024 жылы жалдау ақысы ұлғайтылды.

	2024 ж.
Жыл басына	112,072
Активті тану	70,417
Амортизация бойынша шығындар	(60,830)
Жыл соңына	121,659

	2023 ж.
Жыл басына	-
Активті тану	149,014
Амортизация бойынша шығындар	(36,942)
Жыл соңына	112,072

Төменде жалдау міндеттемелерінің баланстық құны және оның кезең ішіндегі өзгерістері келтірілген:

	2024 ж.
Жыл басына	112,072
Міндеттемені тану	70,417
Есептелген сыйақы	28,890
Төлемдер	(79,200)
Жыл соңына	132,179

	2023 ж.
Жыл басына	-
Міндеттемені тану	149,014
Есептелген сыйақы	29,058
Төлемдер	(66,000)
Жыл соңына	112,072

13. БАСҚА АКТИВТЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Сақтандырушыларға берілген несиелер	17,757	10,014
Материалдық емес активтер – бағдарламалық қамтамасыз ету	29,545	26,078
Қорлар	24,954	7,838
Берілген қысқа мерзімді аванстар	94,055	54,821
Болашақ кезеңдердің шығындары	10,986	8,377
Басқа қысқа мерзімді дебиторлық берешек	.	1,737
Қызметкерлердің берешегі	13,950	204,895
Басқа ұзақ мерзімді активтер	16,291	18,866
Құнсыздануға арналған Резерв*	(1,195)	(2,603)
Жиыны	206,343	330,023

14. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Сақтандыру қызметі бойынша делдалдармен есеп айырысу	188,306	183,254

Төлем шоттары	-	104,888
Басқалар	144,216	7,766
Жиыны	332,522	295,908

15. БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Жұмысшылар алдындағы қысқа мерзімді берешек	202,612	204,122
Басқа қысқа мерзімді кредиторлық берешек	177,549	201,579
Жиыны	380,161	405,701

16. КАПИТАЛ

Акционерлік капитал

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлік капитал жай акциялардан тұрды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жарияланған жай акциялардың жалпы саны 1,800,000 дана, оның 1,779,000 дана орналастырылған және толық төленген.

Дивидендтер

2024 жылы дивидендтер жарияланбады немесе төленбеді. 2023 жылы жарияланған және ақшалай қаражатпен төленген дивидендтер сомасы 341,568 мың теңгені құрайды. Бір жай акцияға шаққандағы дивидендтер мөлшері 192 теңгені құрады.

Капиталды басқару

Компания Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі - ҚР ҰБ) нормативтік актілерінде белгіленген төлем қабілеттілігі маржасына қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік талаптарының объектісі болып табылады. Компания төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативін кемінде 1-де сақтауға міндетті. Төлем қабілеттілігі маржасының нормативі нақты төлем қабілеттілігі маржасын ең төменгі қажетті төлем қабілеттілігі маржасына бөлу арқылы айқындалады. Төлем қабілеттілігінің ең төменгі маржасы таза тапқан сыйлықақыларды, төленген талаптарды және шетелдік қайта сақтандырушыларға берілген сыйлықақыларды қамтитын бірнеше факторлар негізінде есептеледі. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі 2,32 құрады (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша - 1.84).

Қайта бағалау бойынша резерв

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы қайта бағалау бойынша резерв	527,445	398,611
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау	96,408	128,834
Жыл соңына қайта бағалау бойынша резерв	623,853	527,445

Басқа резервтер

«Қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – «ЖОМС») сәйкес Компания түзету коэффициентін ескере отырып, ЖОМС шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары түріндегі кірістерді таниды. ТЖК шарттары бойынша Компанияның қаржылық есептілігінде сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме түзету коэффициентін ескере отырып, сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін негізге ала отырып қалыптастырылады. Түзету коэффициентін ескере отырып, сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша есептелген міндеттеме мен түзету коэффициентін есепке алмай, сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме арасындағы айырмашылықты Компания ағымдағы есепті кезеңнің бөлінбеген пайдасы есебінен капиталда, өзге резервтер құрамында ескереді. 2024 жылы «сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 13 қаулысына өзгерістер енгізілді, соған сәйкес сақтандыру резервінің мөлшерін негізге ала отырып, ЖОМС шарттары бойынша компанияның қаржылық есептілігінде сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттемені қалыптастыру қажеттілігі алынып тасталды түзету коэффициенті ескерілмеген сыйлықақылар.

17. САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2024 ж.

	Өмірді жинақтаушы сақтандыру емес	Өмірді жинақтаушы сақтандыру	Денсаулық- ты сақтандыру	Жазатайым жағдайлар- дан сақтандыру	Зейнета- қы аннуитеті	Аннуитетті к сақтандыр у	Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	Жиыны
Сақтандыру кірісі	313,448	1,495,987	-	431,759	2,444,302	(281,847)	6,422,945	10,826,594
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің өзгеруі	(25,143)	(120,001)	-	(34,634)	(196,070)	22,608	(515,217)	(868,457)
Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге байланысты тәуекелді түзету амортизациясы	(6,912)	(7,910)	(6)	(25,894)	-	-	(91,622)	(132,344)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(21,200)	(258,735)		(211,170)	(1,539,172)	(88,511)	(2,334,337)	(4,453,125)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	18,240	3,739	-	-	-	-	63,113	85,092
Сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістерді шегергенде	(2,960)	(254,996)	-	(211,170)	(1,539,172)	(88,511)	(2,271,224)	(4,368,033)
Аквизикалық шығындар	(210,611)	(1,449,554)		(1,922)	(953,953)	(2,394)	(1,444,576)	(4,063,010)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер	(42,418)	(24,385)	-	-	-	-	(579,203)	(646,006)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	385	(489)	-	-	-	-	(19,204)	(19,308)
Комиссиялық кірістер		-	-	(981)	-	-	2,771	1,790
Сақтандыру қызметі бойынша өзге де кірістер		19,348	-	-	-	-	680	20,028
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	25,789	(342,000)	(6)	157,158	(244,893)	(350,144)	1,505,350	751,254

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

2023 ж.

	Өмірді жинақтауш ы сақтандыру емес	Өмірді жинақтауш ы сақтандыру	Денсаулық- ты сақтандыру	Жазатайым жағдайлар- дан сақтандыру	Зейнета- қы аннуитеті	Аннуитет тік сақтанды ру	Қызметкерлерд і жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	Жиыны
Сақтандыру кірісі	205,551	651,546	272	64,997	2,883,889	55,498	4,735,096	8,596,849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің өзгеруі	(88,333)	1,177,907	1	85,490	(1,420,077)	440,509	973,416	1,168,913
Туындаған залалдар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің амортизациясы	(775)	5,042	54	(3,318)	-	-	(128,170)	(127,167)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(839)	(201,639)	-	(14,283)	(1,352,785)	(437,812)	(571,489)	(2,578,847)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	-	14,089	-	60	-	-	87,984	102,133
Сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістерді шегергенде	(839)	(187,550)	-	(14,223)	(1,352,785)	(437,812)	(483,505)	(2,476,714)
Аквизикалық шығындар	(347,186)	(1,624,468)	(2)	(28)	(417,079)	(1,513)	(1,368,120)	(3,758,396)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер және сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(18,404)	(49,966)	-	1,581	-	-	(59,576)	(126,365)
Пайда болған залалдар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	1,566	(426)	-	-	-	-	38,887	40,027
Комиссиялық кірістер	-	-	-	32	-	-	-	32
Сақтандыру қызметінен түскен басқа да кірістер	-	11,590	-	-	-	-	-	11,590
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	(248,420)	(16,325)	325	134,531	(306,052)	56,682	3,708,028	3,328,769

18. ИНВЕСТИЦИЈАЛЫҚ ЖӘНЕ ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС / (ШЫҒЫН)

Пайыздық кіріс

	2024 ж.	2023 ж.
Банктердегі депозиттер (5-ескертпе)	1,129,108	386,348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар (6-ескертпе)	215,617	174,545
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын Инвестициялар (7-ескертпе)	4,051,003	3,707,051
«Кері РЕПО» операциялары (8-ескертпе)	1,135,010	1,136,276
Барлығы	6,530,738	5,404,220

Пайыздық шығын

	2024 ж.	2023 ж.
«РЕПО» операциялары	-	3,990
Жалдау бойынша пайыздық шығындар (12-ескертпе)	28,890	29,058
Барлығы	28,890	33,048

Прочий инвестиционный доход

	2024 ж.	2023 ж.
Бағалы қағаздармен жасалатын операциялардан түскен таза пайда	23,450	10,289
Барлығы	23,450	10,289

19. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы және сыйлықақылар	4,964,925	4,380,535
Әлеуметтік қамсыздандыру шығындары	793,454	614,699
1 жылдан кем үй-жайларды ұстау және жалға алу	134,996	101,278
Көлік қызметтері	81,896	73,768
Пайдалану құқығы нысанындағы активтің амортизациясы	60,830	36,942
Маркетинг және жарнама	57,960	60,121
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	56,708	38,776
Банк комиссиялары	48,480	42,128
Кәсіби қызметтер	45,898	21,574
Бағдарламалық қамтамасыз ету және компьютерлік аппараттық қамтамасыз ету	41,447	13,760
Байланыс қызметтері	23,199	17,535
Иссапар және онымен байланысты шығындар	14,135	11,671
Кеңсе керек-жарақтары	11,605	18,758
Мүшелік жарналар	9,257	4,667
Негізгі құралдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету	2,918	20,166
Сақтандыру шығындары	2,011	3,989
Табыс салығынан басқа салықтар	1,713	3,564
Сақтандыру бойынша кеңес беру қызметтері	-	779,928
Басқа шығындар	171,702	37,400
Барлығы	6,523,134	6,281,259

20. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару компания қызметінің негізінде жатыр және компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Сақтандыру тәуекелі, нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі компанияның өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдері болып табылады.

Басқару құрылымы

компанияның тәуекелдерді басқару және қаржылық басқару құрылымының негізгі мақсаты Компания акционерлерін қаржылық нәтижелерге, соның ішінде мүмкіндіктерді пайдалана алмауға тұрақты қол жеткізуге кедергі келтіретін оқиғалардан қорғау болып табылады. Негізгі персонал тәуекелдерді басқарудың тиімді және тиімді жүйесінің маңыздылығын мойындайды.

Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің ақпараты негізінде Компания тәуекелдерді басқару қызметінің нақты құзыреттерін белгіледі. Олар құжатпен ресімделген өкілеттіктері мен директорлар кеңесінен Басқармаға жауапкершілігі бар нақты ұйымдық құрылыммен толықтырылды.

Директорлар кеңесі Компанияның тәуекелдерді басқару саясатын бекітеді және мұндай саясаттарға коммерциялық, нормативтік және ішкі ұйымдастырушылық талаптарды бекіту үшін тұрақты отырыстар өткізеді. Бұл саясаттар Компанияның тәуекелді анықтау және түсіндіру тәртібін, активтердің қажетті сапасы мен әртараптандырылуын қамтамасыз ету үшін лимиттер құрылымын, сақтандыру және қайта сақтандыру стратегиясының корпоративтік мақсаттарға сәйкестігін айқындайды және есептілікке қойылатын талаптарды нақтылайды.

Қайта сақтандыру

Әдеттегі қызмет барысында Компания қайта сақтандырушылармен резиденттермен және резидент еместермен қайта сақтандырудың факультативтік және облигациялық келісімдерін жасасады. Қайта сақтандыру жөніндегі келісім-шарттар Компанияны оның сақтанушылар алдындағы міндеттемелерінен босатпайды. Компания өзінің қайта сақтандырушыларының қаржылық жағдайын бағалайды және қайта сақтандырушылардың төлем қабілетсіздігі салдарынан елеулі шығындардың тәуекелдерін барынша азайту мақсатында қайта сақтандырушылардың кредиттік тәуекелінің шоғырлануын және экономикалық сипаттамаларын қадағалайды.

Ішкі аудит

Ішкі аудит қызметі Компания қызметін жетілдіру мақсатында ішкі бақылауды қамтамасыз етеді. Ішкі Аудит қызметі басшылықпен тексеру нәтижелерін талқылауды жүргізеді және өзінің қорытындысы мен ұсынымдарын Директорлар кеңесіне ұсынады.

Тәуекелдің шамадан тыс шоғырлануы

Тәуекелдің шоғырлануы бірқатар контрагенттер қызметінің ұқсас түрлерін жүзеге асырған немесе олардың қызметі бір географиялық өңірде жүргізілген немесе контрагенттер ұқсас экономикалық сипаттамаларға ие болған жағдайда туындайды және экономикалық, саяси және басқа да жағдайлардағы өзгерістер нәтижесінде осы контрагенттердің шарттық міндеттемелерді орындау қабілетіне ұқсас әсер етеді. Тәуекелдің шоғырлануы Компания қызметі нәтижелерінің белгілі бір салаға немесе географиялық өңірге әсер ететін жағдайлардағы өзгерістерге салыстырмалы сезімталдығын көрсетеді. Тәуекелдің шамадан тыс шоғырлануын болдырмау үшін Компанияның саясаты мен рәсімдері әртараптандырылған портфельді қолдауға бағытталған арнайы қағидаттарды қамтиды.

Капиталды басқару құрылымы

Компанияның сақтандыру қызметіне және сақтандырумен байланысты емес қызметке қатысты капиталды басқару жөніндегі саясаты "Акционерлік қоғамдар туралы" заңда көзделген нормативтік талаптарды, оның ішінде ҚР ҰБ талаптарына сәйкес кез келген қосымша сомаларды орындау үшін жеткілікті капиталды қолдау болып табылады. Компания акционерлер мен сақтанушылар үшін максималды кірісті қамтамасыз ету үшін құрылым мен капитал көздерін оңтайландыруға тырысады.

Компанияның капиталды басқаруға көзқарасы үйлестірілген негізде активтерді, міндеттемелер мен тәуекелдерді басқаруды, тұрақты негізде капиталдың көрсетілген және талап етілетін деңгейі арасындағы тапшылықты бағалауды және экономикалық жағдайлар мен тәуекел сипаттамаларындағы өзгерістер тұрғысынан Компания капиталының позициясына ықпал ету үшін тиісті шаралар қабылдауды қамтиды.

Компания пайдаланатын капиталдың негізгі көзі акционерлердің қаражаты болып табылады. Капитал жеткіліктілігінің деңгейі әдетте кезеңдік негізде болжанады және тәуекелдерді талдау мен сезімталдықты талдауды қоса алғанда, қолжетімді капиталдың болжамды сомасына және күтілетін кірістіліктің ішкі нормасына қатысты бағаланады.

Активтер мен міндеттемелерді басқару құрылымы

Қаржылық тәуекелдер нарықтың жалпы және ерекше ауытқуларына ұшыраған пайыздық ставкалар, валюталық және үлестік құралдар бойынша ашық позициялардың болуына байланысты туындайды. Компания ұшырайтын негізгі тәуекел оның инвестициялары мен міндеттемелерінің сипатына негізделген пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі болып табылады. Компания бұл позицияларды инвестициялық шешімдер қабылдау жөніндегі алқалы орган болып табылатын активтер мен міндеттемелерді басқару кеңесі шеңберінде басқарады.

Компанияның активтері мен міндеттемелерін басқару сақтандыру міндеттемелерімен тікелей байланысты

емес компанияның басқа қаржылық активтерімен және міндеттемелерімен байланысты қаржылық тәуекелдерді басқарумен өзара байланысты. Сақтандыру тәуекелін басқару саясатының ажырамас бөлігі сақтандыру шарттары бойынша туындайтын міндеттемелерді орындау үшін әр кезеңде жеткілікті ақша ағынын қамтамасыз ету болып табылады.

Сақтандыру тәуекелі

Компанияның сақтандыру шарттары бойынша кездесетін негізгі тәуекелі-сақтандыру сомасының нақты төлемдері немесе оларды төлеу уақыты күтілгеннен өзгеше. Бұған шығындар туралы мәлімдеменің жиілігі, мәлімделген шығындардың мөлшері, сақтандыру сомаларының нақты төлемдері және ұзақ мерзімді талаптардың кейінгі дамуы сияқты факторлар әсер етеді. Осылайша, компанияның мақсаты осы міндеттемелерді төлеу үшін жеткілікті резервтерді қамтамасыз ету болып табылады.

Сақтандыру шарттарының үлкен портфелі бойынша әртараптандыру арқылы тәуекелге ұшырау төмендейді. Тәуекелдердің өзгергіштігі сақтандыру стратегиясы бойынша стандарттарды мұқият іріктеу және енгізу, сондай-ақ қайта сақтандыру шарттарын пайдалану арқылы да азаяды.

Компания тәуекелдерді азайту бағдарламасы аясында қайта сақтандыруды сатып алады. Берілген қайта сақтандыру пропорционалды және пропорционалды емес негізде орналастырылады. Пропорционалды қайта сақтандырудың көп бөлігі белгілі бір бизнес сыныптары бойынша компанияның жалпы тәуекелін азайту үшін алынатын квоталық үлестік қайта сақтандыру болып табылады. Пропорционалды емес қайта сақтандыру-бұл апаттардан туындаған шығындар бойынша Компанияның таза тәуекелін төмендетуге арналған, артық сақтандыру лимиттері өнім мен аумаққа байланысты өзгеріп отырады.

Қайта сақтандырушылардан алынатын сомалар қайта сақтандыру келісімшарттарына сәйкес реттелмеген талаптар туралы ережеге сәйкес тәсілмен бағаланады. Компанияда қайта сақтандыру бойынша уағдаластықтар болғанымен, Компания өзінің сақтанушылары алдындағы тікелей міндеттемелерінен босатылмайды және осылайша қайта сақтандырушы осындай қайта сақтандыру шарттарымен болжанған өз міндеттемелерін орындай алмайтын дәрежеде берілген сақтандыруға қатысты несиелік тәуекел бар.

Компания бейім қайта сақтандыру нарығының сипатына және қолайлы несиелік рейтингтері бар қайта сақтандырушылардың шектеулі қатарына байланысты қайта сақтандырушылар бойынша тәуекелді шоғырландыру. Компанияда қайта сақтандыру контрагенттерінің Тәуекелдерін басқару саясаты бар және қайта сақтандырушылардың ақшалай міндеттемелерді орындамауының әсері үнемі бағаланады.

Компанияның қайта сақтандырушысының үлесін ескере отырып, шығын коэффициенті 2024 жылы КСРНС шарттары бойынша 17,93% - құрады (2023 жылы-15,98%).

Компанияның қайта сақтандырушысының үлесін ескере отырып, залал коэффициенті 2023 жылы тұтастай алғанда сақтандыру портфелі бойынша 15,98% - құрады (2022 жылы-36,96%).

2024 жылы Компанияның шығын коэффициентінің артуы тапқан сыйлықақы көлеміне төлемдер жүктемесінің 8% - дан 20% - ға дейін ұлғаюымен байланысты.

2023 жылы компанияның шығын коэффициентінің төмендеуі пайда болған шығындар бойынша міндеттемелердің өзгеруінің 38% - ға төмендеуімен байланысты.

Компания өз қызметін сақтандырудың екі негізгі нысаны бойынша жүзеге асырады: ерікті сақтандыру және міндетті сақтандыру. Компаниядағы өмірді ерікті сақтандыру аннуитеттік сақтандыру өнімдерімен ұсынылған: зейнетақы аннуитеті, ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі аннуитет, өмірді мерзімді сақтандыру" (кредит қарыз алушылар үшін), жазатайым оқиғалардан сақтандыру, сақтандыру сомасын төмендететін өмірді мерзімді сақтандыру, өмірді жинақтаушы сақтандыру, сондай-ақ сақтандырушының пайдасына қатысатын өмірді жинақтаушы сақтандыру, өмірді жинақтаушы сақтандыру сақтандырушының пайдасына қатысатын баланың пайдасына өмірді сақтандыру және мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру. Компания міндетті сақтандыру өнімін - қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыруды ұсынады.

Төменде сомаға елеулі әсер ететін сақтандыру шарттарының талаптары, мерзімдері және сақтандыру шарттарына байланысты туындайтын ақша қаражатының болашақ қозғалыстарының белгісіздігі көрсетілген.

Сақтандыру шарттары-зейнетақы аннуитеті

Зейнетақы аннуитеті шарттарының талаптарына сәйкес Компания өзінің зейнетақы жинақтарын компанияға аударған сақтандырылған тұлғаларға төлемдерді жүзеге асырады. Компания алынған зейнетақы жинақтары, Сақтандырылған тұлғаның жасы мен жынысы және Шартқа қол қойылған күнгі жағдай бойынша кірістілік ставкасы негізінде аннуитеттік төлемді есептейді. Зейнетақы аннуитеті шарттары екі түрге бөлінеді: мерзімсіз - аннуитеттік төлемдер Сақтандырылған тұлғаның өмірінің соңына дейін жүзеге асырылады және мерзімді - төлемдер шарт мерзімінің соңына дейін жүзеге асырылады, екі түрдің де Сақтандырылған тұлғаға немесе пайда алушыға төлемдер жүзеге асырылатын мерзім ішінде кепілдендірілген төлем кезеңінің элементі болады.

Сақтандыру шарттары - қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру

Қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандырудың мақсаты олардың қызметтік міндеттерін орындау кезінде өмірі мен денсаулығына залал келтірілген қызметкерлердің заңды мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету болып табылады. Осы өнім бойынша кіріс талаптарды жабуға төленген сомаларды және Компания шеккен шығындарды шегергендегі сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша сыйлықақылардан түседі. Қызметкер қайтыс болған немесе денсаулығына зиян келтірілген жағдайда төленуге жататын сома Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тіркелген болып табылады. Тұтастай алғанда, қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру ұзақ аяқталу кезеңі бар жауапкершілік ретінде қарастырылады, өйткені ол талаптарды аяқтау және реттеу үшін салыстырмалы түрде ұзақ уақытты қамтиды.

Сақтандыру шарттары - ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі Аннуитет
ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі Аннуитет ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі шарттардан туындайды және кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 30% - дан 100% - ға дейін расталғаннан кейін немесе сақтандырылған қызметкер қайтыс болған жағдайда Сақтандырылған тұлға аннуитеттік төлемнің белгілі бір сомасын білдіреді. Аннуитеттік төлем Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айырылу дәрежесі, зардап шеккен адамның орташа жалақысы және қызметкер қайтыс болған жағдайда асырауындағы адамдар саны негізінде есептеледі. Аннуитеттік төлемдер еңбек ету қабілетінен айырылуды белгілеу мерзімі аяқталғанға дейін немесе қызметкер зейнеткерлік жасқа толғанға дейін немесе Сақтандырылған тұлға қайтыс болғанға дейін жүзеге асырылады (қызметкер қайтыс болған жағдайда төлемдер заң бойынша төлем алушылар асырауындағы адамдар болып табылғанға дейін жүзеге асырылады). Қайтыс болған жағдайда, жазатайым оқиғаға байланысты себептер бойынша Компания пайда алушыларға (асырауындағыларға) төлемдерді жүзеге асыруды жалғастырады.

Сақтандыру шарттары-жинақтаушы сақтандыру.

Пайдаға қатысатын өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру қағидаларына сәйкес сақтандыру жағдайы (негізгі қамту) сақтанушының жинақтау кезеңі аяқталғанға дейін өмір сүруі немесе жинақтау кезеңінде туындаған кез келген себеппен сақтанушының қайтыс болуы болып табылады.

Ұлттық валютада мерзімді жарналарды көздейтін жинақтаушы сақтандыру өнімдерінде шарттар екі кезеңді көздейді: жинақтау кезеңі (10 (он) жылдан кем болмауы тиіс) және төлемдер кезеңі, сақтандырудың барлық сомалары теңгемен есепке алынады.

Мерзімді жарналары бар шетел валютасындағы жинақтаушы сақтандыру бағдарламалары сақтандыру сомасын / бонустық сақтандыру сомасын, сақтандыру жарналарын, сатып алу сомасын / бонустық сатып алу сомасын, сақтандыру төлемін / бонустық сақтандыру төлемін және сақтандыру мерзімі ішінде аннуитеттік төлемді индекстеуді көздейді. Жинақтау кезеңі 15 жыл немесе одан да көп.

Сондай-ақ, өнім желісінде шетел валютасының бағамына байланысты жинақтаушы сақтандыру бағдарламасы бар, ол бойынша сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы АҚШ долларының баламасы бойынша теңгемен сақтандыру шартында белгіленген мерзімде бір рет төлейді. Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру ережелеріне сәйкес индекстелуге жатады.

Сондай-ақ, компания іске асыратын өмірді жинақтаушы сақтандыру бағдарламалары қосымша сақтандыру өтемақыларын таңдауды көздейді.

Жалпы сақтандыру шарттары бойынша ең маңыздысы кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айырылуға немесе қызметкердің қайтыс болуына әкелетін жазатайым оқиғалардан туындайтын тәуекелдер болып табылады. Бұл тәуекелдер сақтандырылған тәуекел класына байланысты айтарлықтай өзгереді.

Жоғарыда аталған тәуекелдер сақтандыру шарттарының үлкен портфелі мен Қазақстанның географиялық өңірлерін артаптапандыру жолымен азаяды.

Сақтандыру бойынша резервтерді айқындау үшін қолданылатын негізгі жорамалдар

Өмірді сақтандыру шарттары

Міндеттемелерді айқындау кезінде және жорамалдарды таңдау кезінде материалдылық деңгейінде үкім шығару қажет. Қолданылатын болжамдар қолда бар тәжірибеге, ағымдағы ішкі деректерге, ағымдағы нарықтық бағаларды көрсететін сыртқы нарықтық индекстер мен стандарттарға және жарияланатын өзге де ақпаратқа негізделген. Болжамдар мен орынды есептеулер бағалау күніне анықталады және ерікті алып қоюдың ықтимал оң әсері есепке алынбайды. Кейіннен болжамдар нақты және негізделген бағаларды қамтамасыз ету үшін тұрақты негізде бағаланады.

Төменде міндеттемелерді бағалау ерекше сезімтал болатын негізгі болжамдар берілген:

Өлім-жітім коэффициенті және тәуекелді түзету

Болжамдар келісімшарт түріне сәйкес сала бойынша және жалпы ел бойынша стандартты деректерге негізделген. Олар соңғы тарихи тәжірибені көрсетеді және қажет болған жағдайда компанияның тәжірибесіне сәйкес реттеледі. Болашақта күтілетін көрсеткіштерді жақсарту үшін тиісті қалыпты резерв құрылды. Болжамдар жынысына, жасына және келісімшарттардың түріне байланысты бөлінеді. Қазақстан Республикасының ЖОМС туралы Заңы шеңберінде аннуитет сыныбы бойынша сақтандыру міндеттемелерін

есептеу үшін ұзақ мерзімді сақтандыру шарттары бойынша, оның ішінде зейнетақы аннуитеттері, жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру аннуитеттері, жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді ең жақсы бағалау және қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету үшін соңғы 10 жылдағы өлім-жітім кестелері зерделенді, орташа мәндер есептелді, өлім-жітімнің дисперсиясы және осы деректер негізінде және 75% сеніммен тәуекелдік түзетулер есептелді және өлім-жітімнің өзгеруіне талдау жүргізілді.

Бұл коэффициенттің төмендеуі үлкен шығындарға әкеледі, бұл шығындардың өсуіне және Компанияның кірісінің төмендеуіне әкеледі.

Шығындар

Операциялық шығындар туралы жорамалдар қолданыстағы сақтандыру шарттарын жүргізуге және оларға қызмет көрсетуге арналған болжамды шығындарды және соған байланысты үстеме шығындарды көрсетеді. Шығындардың ағымдағы деңгейі шығындардың күтілетін инфляциясына қажет болған жағдайда түзетілген тиісті шығындар базасы ретінде қарастырылады. 2024 жылы бір келісімшартқа осындай шығындардың сомасы ЖОМС туралы Заң (ОСОР) шеңберінде зейнетақы аннуитеті және аннуитет бойынша аннуитеттік төлемдердің 3% - құрады (2023 жылы ЖОМС туралы Заң (ОСОР) шеңберінде зейнетақы аннуитеті және аннуитет бойынша аннуитеттік төлемдердің 3% - % құрады).

Шығындар деңгейінің жоғарылауы шығындардың өсуіне әкеледі, осылайша компанияның кірісін азайтады.

Дисконттау мөлшерлемесі

Өмірді сақтандыру бойынша міндеттемелер күтілетін сақтандыру төлемдерінің дисконтталған құнының және келісімшартқа тікелей қатысты Болашақ әкімшілік шығындардың сомасы ретінде айқындалады. Дисконттау ставкалары Компанияның жеке тәуекеліне түзетілген салалық тәуекелдердің қазіргі ставкаларына негізделген. Компания үшін сақтандырудың ең маңызды кластары ЖОМС (ОСОР) туралы заң шеңберіндегі зейнетақы аннуитеті мен аннуитеті және өмірді жинақтаушы сақтандыру болып табылады, олар бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сақтандыру міндеттемелерін есептеу үшін пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесі 10% - ға дейін (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша-10% - ға дейін) құрады.

Дисконттау мөлшерлемесінің төмендеуі сақтандыру міндеттемелерінің көлемін ұлғайтады және сол арқылы компания табысының төмендеуіне әкеледі.

Жеке көрсеткіштердің өзгеруіне сезімталдық

Келесі талдау негізгі болжамдардағы негізді мүмкін болатын өзгерістерге қатысты жүргізілді және барлық басқа Болжамдар тұрақты шамалармен қабылданды және келісімшарт бойынша міндеттемелердің жалпы және таза сомасына және салық салуға дейінгі табысқа әсерін көрсетеді. Болжамдардың корреляциясы шығындар бойынша түпкілікті міндеттемелерді анықтауға айтарлықтай әсер етеді, алайда болжамдардың өзгеруі салдарынан әсерін көрсету үшін Болжамдар жеке негізде өзгертілуі тиіс. Бұл жорамалдардағы өзгерістер сызықтық емес екенін атап өткен жөн.

31 желтоқсан 2024 ж.

	Болжамдардың өзгеруі	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын ұлғайту/(азайту)	Салық салуға дейінгі табысқа әсері
Өлім көрсеткіші	20%	(2,900,696)	(2,900,696)
Өлім көрсеткіші	(20%)	4,004,271	4,004,271
Шығындар	20%	817,769	817,769
Шығындар	(10%)	(136,844)	(136,844)
Жеңілдік мөлшерлемесі	5%	(1,443,513)	(1,443,513)
Жеңілдік мөлшерлемесі	(5%)	1,718,310	1,718,310

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы және таза сомасына жорамалдардың өзгеруінің әсері өмірді сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандыру активтерінің елеулі болмауына байланысты өзгеріссіз қалады.

31 желтоқсан 2023 ж.

	Болжамдардың өзгеруі	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын ұлғайту/(азайту)	Салық салуға дейінгі табысқа әсері
Өлім көрсеткіші	20%	(1,924,340)	(1,924,340)
Өлім көрсеткіші	(20%)	2,656,459	2,656,459
Шығындар	20%	542,513	542,513
Шығындар	(10%)	(90,783)	(90,783)
Жеңілдік мөлшерлемесі	5%	(957,636)	(957,636)
Жеңілдік мөлшерлемесі	(5%)	1,139,938	1,139,938

Сақтандыру шарттары бойынша пайда болған сақтандыру шығындары бойынша міндеттемелер (оның ішінде орын алған, бірақ сақтанушылар реттемеген шығындар және орын алған, бірақ сақтанушылар мәлімдемеген шығындар) бағалануы ықтимал шығындар туралы хабарламаларды қоса алғанда, есепті күнге белгілі фактілер негізге алына отырып жүзеге асырылатын, келтірілген залалдар бойынша міндеттемелерді реттеудің жалпы түпкілікті шамасын жабу үшін қалыптастырылады. есепті күнге ұқсас шығындар мен іс жүргізу құқығы. Компания сақтандыру шарттарының әрбір сыныбы бойынша резервті түзету бойынша шығындарды қоса алғанда, туындаған шығындар бойынша міндеттемені бағалау үшін барлық мүмкін және қазіргі уақытта қолжетімді ақпаратты пайдаланады.

«Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 13 қаулысының 4-тарауының 14-тармағына сәйкес келтірілген, бірақ мәлімделмеген залалдар резерві (РБҰУ) бағаланды. ОМШР келесі сақтандыру сыныптары бойынша есеп айырысу күнінің алдындағы соңғы он екі айда сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақылары сомасының 5 (бес) пайызын құрайды: жазатайым оқиғалардан сақтандыру және өмірді мерзімді сақтандыру. ОМШР есептеудің осы әдісін таңдау компанияның мәлімделген талаптардың шағын статистикасына ие екендігіне негізделген.

Компания мәлімделген талаптардың статистикасын арттыра отырып, өткен кезеңдердегі шығындардың даму тарихы негізінде ОМШР бағалауына көшуді көздейді. Қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру шарттары бойынша ПНУ мөлшері тізбекті баспалдақ әдісін пайдалана отырып есептеледі, сондай-ақ жалпы сақтандыру бойынша басқа сақтандыру компанияларының қабылданған портфельдері бойынша ПНУ еңбекке қабілеттілігінен айырылу дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, пайда алушының денсаулығының нашарлауына байланысты сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы міндеттемелерінің сомасына ұлғайтылды.

Мәлімделген талаптарды дамыту кестесі

Келесі кестеде мәлімделген де, болған да, бірақ мәлімделмеген залалдарды қоса алғанда, шағымдар бойынша резервтерді бағалаудың өспелі қорытындысы келтірілген. Мәлімделген талаптардың дамуы туралы ақпарат соңғы төрт жылда қол жетімді.

Сақтандыру шарттары бойынша өтелмеген талаптар бойынша міндеттемелердің жалпы сомасы:

Оқиға кезеңі	2020 ж.	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	Барлығы
Шағымдар						
Оқиға жылының соңына	295,033	468,894	153,997	298,508	2,160,899	3,377,331
Бір жылдан кейін	425,959	548,104	455,513	965,889		2,395,465
Екі жылдан кейін	301,215	447,477	280,444			1,029,136
Үш жылдан кейін	262,494	464,431				726,925
Төрт жылдан кейін	191,537					191,537
Өспелі қорытындымен келтірілген залалдарды ағымдағы бағалау	191,537	655,968	936,412	1,902,301	4,063,200	4,063,200
Төлемдер						
Оқиға жылының соңына	(28,002)	(119,481)	(33,404)	(42,099)	(1,405,552)	(1,628,538)
Бір жылдан кейін	(272,784)	(223,398)	(194,657)	(311,691)		(1,002,530)
Екі жылдан кейін	(34,292)	(36,952)	(18,136)			(89,380)
Үш жылдан кейін	(7,257)	(22,530)				(29,787)
Төрт жылдан кейін	(18,730)					(18,730)

Осы күнге өспелі қорытындымен төлемдер	(18,730)	(41,260)	(59,396)	(371,087)	(1,776,639)	(1,776,639)
Жалпы сақтандыру шарттары бойынша өтелмеген талаптарға арналған резервтің жалпы бөлігі	172,807	614,708	877,016	1,531,214	2,286,561	2,286,561

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел-бұл несие алушының немесе Компанияның контрагентінің міндеттемелерді орындамауынан туындайтын қаржылық шығындар тәуекелі.

Компания несиелік тәуекелді бекітілген саясаттар мен процедураларды қолдану арқылы басқарады, соның ішінде, бірақ олармен шектелмейді, несиелік тәуекелдің шоғырлану лимиттерін белгілеу және сақтау талаптары, сондай-ақ тәуелсіз агенттіктердің рейтингтерін бақылауды ескере отырып, несиелік тәуекелдің белсенді мониторингі арқылы.

Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, «Қазақстан орнықтылық қоры» АҚ, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ, ұлттық басқарушы холдингтер, квазимемлекеттік компаниялар шығарған қаржы құралдары бойынша осы эмитенттердің құралдарының өтімділігі жоғары және шартты түрде тәуекелсіз ретінде жіктелуіне байланысты провизиялар есептелмейді.

Эмитенттердің мәліметтері бойынша дефолт ықтималдығын компания шамалы және нөлге жақын деп анықтайды.

«Кері РЕПО» операциялары бойынша активті қоспағанда, қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі есепті күндегі жағдай бойынша олардың баланстық құнымен ұсынылған.

Есепті күндегі жағдай бойынша "кері РЕПО" операциялары бойынша активке қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі осындай операциялар бойынша қамтамасыз етудің әділ құнын ескере отырып, оның баланстық құнымен ұсынылған (8-ескертпе).

Компанияның кредиттік тәуекелі Қазақстан Республикасында шоғырланған.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі-бұл Компания өз міндеттемелерін орындау үшін қолма-қол ақша тартуда қиындықтарға тап болуы мүмкін тәуекел. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері сәйкес келмеген кезде пайда болады. Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері мен сыйақы мөлшерлемелері бойынша сәйкестік және/немесе бақыланатын сәйкессіздік өтімділік тәуекелін басқарудың негізгі сәті болып табылады. Жүргізілетін операциялардың әртүрлілігіне және соған байланысты белгісіздікке байланысты активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің толық сәйкес келуі қаржы институттары үшін әдеттегі тәжірибе болып табылмайды, бұл операциялардың кірістілігін арттыруға мүмкіндік береді, бірақ шығындардың пайда болу қаупін арттырады.

Компанияның алдында тұрған өтімділіктің негізгі тәуекелі сақтандыру шарттары бойынша туындайтын талаптарға қатысты оның қолжетімді ақшалай ресурстары бойынша күнделікті талаптарды білдіреді.

Өтеуге дейін қалған мерзімдер бойынша қаржылық міндеттемелерді талдау

Төмендегі кестеде өтеу бойынша шарттық дисконтталмаған міндеттемелер негізінде өтеуге дейін қалған мерзімдер бөлінісінде компанияның қаржылық міндеттемелері көрсетілген.

31 желтоқсан 2024 ж.

	1 жылға дейін қоса алғанда	Барлығы
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	202,612	202,612
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	535,134	535,134

31 желтоқсан 2023 ж.

	1 жылға дейін қоса алғанда	Барлығы
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	204,122	204,122
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	500,030	500,030

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел — бұл нарықтық бағалардың өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Компания пайыздық, валюталық, борыштық және үлестік қаржы құралдары бойынша ашық нарықтық позицияның нәтижесінде нарықтық тәуекелге ұшырайды, бұл нарықтық жағдайдың жалпы және нақты ауытқуларына және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейінің өзгеруіне байланысты.

Нарықтық тәуекелді басқарудың міндеті-қабылданған тәуекел үшін алынған кірісті оңтайландыруды қамтамасыз ете отырып, нарықтық тәуекелге ұшыраудың қолайлы параметрлерден асып кетпеуін басқару және бақылау.

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі — бұл сыйақының нарықтық мөлшерлемелерінің өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру тәуекелі. Компания өзінің қаржылық жағдайына және ақша ағындарына үстемдік ететін нарықтық сыйақы мөлшерлемесінің ауытқуына әсер етеді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін жоғарылатуы мүмкін, бірақ оны төмендетуі мүмкін немесе пайыздық мөлшерлемелердің күтпеген өзгеруі жағдайында шығындардың пайда болуына әкелуі мүмкін.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне сезімталдықты талдау

Сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау мерзімдерін талдауға негізделген сыйақы мөлшерлемелерін өзгерту тәуекелін басқару қаржы активтері мен міндеттемелердің сезімталдығын мониторингтеумен толықтырылады сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруіне пайда немесе залал мен капиталдың (салықтарды шегергенде) сезімталдығын талдау (сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау тәуекелі) табыстылық қисықтарының 100 базистік пунктке ұлғаю жағына параллель сдysуының оңайлатылған сценарийі негізінде жасалған немесе сыйақы мөлшерлемелерін және пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша қайта қаралған позицияларды азайту, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әрекет ететіндер келесідей ұсынылуы мүмкін:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Ставкалардың төмендеуіне қарай 100 базистік пунктке параллель ауысу	1,367,435	825,644
Ставкалардың өсуіне қарай 100 базистік пунктке параллель ауысу	(1,367,435)	(825,644)

Пайыздық тәуекелдің өсуі негізінен өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар портфелінің ұлғаюымен байланысты.

Инвестициялардың бұл санаты белгіленген пайыздық мөлшерлеменен қаржы құралдарына ұсынылатындығын ескере отырып, Компания пайыздық мөлшерлеменің өзгеруінің нақты әсері аз болады деп болжайды.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел — бұл валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Компанияның валюталық тәуекелге ұшырауы келесідей болды:

31 желтоқсан 2024 ж.

	USD
Активтер	
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	93
Банктердегі депозиттер	964,506
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,327,517
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	493,546
Басқа дебиторлық берешек	1,050
Активтер жиыны	4,786,712

31 желтоқсан 2023 ж.

	USD
Активтер	
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	143
Банктердегі депозиттер	615,578
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,732,567
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	422,302
Басқа дебиторлық берешек	909
Активтер жиыны	4,771,499

Төмендегі кестеде АҚШ долларының теңгеге қатысты бағамының салық салуға дейінгі пайдаға және капиталға өзгеруіне әсер ететін әсері келтірілген. Бұл аналитикалық ақпарат Компания есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша мүмкін деп санаған валюталардың айырбас бағамдарының ауытқуына негізделген. Талдау барлық басқа айнымалылар, атап айтқанда сыйақы мөлшерлемелері өзгеріссіз қалады деген болжамға сүйене отырып жүргізілді.

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Салыққа дейінгі пайдаға әсері		
Теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының 20% өсуі (2023 ж. - 20%)	957,342	954,300
Теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының 20% төмендеуі (2023 ж. - 20%)	(957,342)	(954,300)

21. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот ісі

Нарықта өзінің әдеттегі қызметін жүзеге асыру барысында Компания әртүрлі заңды талаптарға тап болады. Компания басшылығы сот талқылауларынан туындайтын Компания міндеттемелерінің түпкілікті шамасы (болған жағдайда) болашақта компанияның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне елеулі теріс әсер етпейді деп пайымдайды.

Шартты салық міндеттемелері

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірмелердің және сот шешімдерінің жиі өзгеруімен сипатталады, көбінесе бұлыңғыр баяндалған және қарама-қайшы, бұл оларды әртүрлі салық органдарының, соның ішінде кірістерді, шығындарды және қаржылық есептіліктің басқа да баптарын есепке алу стандарттарына сәйкес есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді екіұшты түсіндіруге мүмкіндік береді. Мұндай белгісіздік, атап айтқанда, салық салынатын кірісті анықтау кезінде шегерілетін шығындарға қатысты болуы мүмкін. Компания басшылығы барлық қажетті салық есептеулері жүргізілгеніне және осыған байланысты қаржылық есептілікте қандай да бір резервтер есептелмегеніне сенімді.

Салықтарды есептеудің дұрыстығына қатысты тексерулер мен тергеулерді ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеушілер жүргізеді. Есепті кезеңде салықтарды есептеудің және шығындарды шегеруге жатқызудың дұрыстығы келесі бес күнтізбелік жыл ішінде тексерілуі мүмкін, алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

22. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Бухгалтерлік есептің жіктелуі және әділ құны

Келесі кесте 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

	Несилер мен дебиторлық берешек	Сатуға қол жетімді	Басқалары амортизацияланған құн бойынша есепке алынады	Жалпы баланстық құны	Әділ құн
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	53,573	53,573	53,573

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

Банктердегі депозиттер	-	-	7,716,199	7,716,199	7,716,199
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	3,884,443	-	3,884,443	3,884,443
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	-	38,055,618	38,055,618	41,908,856
«Кері РЕПО» операциялары	-	-	13,850,027	13,850,027	13,744,706
Басқа дебиторлық берешек	62,499	-	-	62,499	62,499
Басқа қаржы активтері	17,757	-	-	17,757	17,757
Барлығы қаржылық активтер	80,256	3,884,443	59,675,417	63,640,116	67,388,033
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	-	332,522	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	202,612	202,612	202,612
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	-	-	535,134	535,134	535,134

Келесі кесте 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

	Несилер мен дебиторлық берешек	Сатуға қол жетімді	Басқалары амортизацияланған құн бойынша есепке алынады	Жалпы баланстық құны	Әділ құн
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	44,031	44,031	44,031
Банктердегі депозиттер	-	-	4,534,481	4,534,481	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	4,200,621	-	4,200,621	4,200,621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	-	31,312,463	31,312,463	30,717,976
«Кері РЕПО» операциялары	-	-	6,144,124	6,144,124	6,149,652
Басқа дебиторлық берешек	50,019	-	-	50,019	50,019
Басқа қаржы активтері	10,014	-	-	10,014	10,014
Барлығы қаржылық активтер	60,033	4,200,621	42,035,099	46,295,753	45,706,794

Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	-	295,908	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	204,122	204,122	204,122
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	-	-	500,030	500,030	500,030

Әділ құнды бағалау активті сату кезінде алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайында міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны анықтауға бағытталған. Дегенмен, белгісіздік факторын, сондай-ақ пайдаланылатын пайымдаулардың субъективтілігін назарға ала отырып, әділ құн активтер дереу сатылатын, ал міндеттемелер реттелетін құн ретінде қаралмауға тиіс.

Активті нарықтарда белгіленетін қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны нарықтық белгіленімдерге немесе дилерлердің баға белгіленімдеріне негізделген. Барлық өзге қаржы құралдары үшін Компания бағалау әдістерін пайдалана отырып, әділ құнды айқындайды.

Бағалау әдістерінің мақсаты бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында активті сату немесе міндеттемелерді беру бойынша ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Компания көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнды бағалаудың келесі иерархиясын пайдалана отырып, әділ құнды бағалайды:

1 деңгей: бірдей қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген);

2-деңгей: 1-деңгейге қатысты баға ұсыныстарынан басқа деректер тікелей (яғни баға ұсыныстары) немесе жанама түрде (яғни баға ұсыныстарынан алынған деректер) қол жетімді. Бұл санат мыналарды пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, Белсенді ретінде қарастырылмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе барлық пайдаланылатын деректер тікелей немесе жанама түрде бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін бағалаудың басқа әдістері.

3-деңгей: қол жетімді емес деректер. Бұл санатқа бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдар кіреді, мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға айтарлықтай әсер етеді. Бұл санатқа ұқсас құралдарға арналған баға белгілеулер негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

Брокерлердің бағалары мен нарықтық баға белгілеулері туралы ақпаратты қоса алғанда, үшінші тұлғалардың ақпаратын әділ құнды бағалау үшін пайдаланған жағдайда, бақылау функциясы осындай бағалаулар есепке алу стандарттарының талаптарына сәйкес келетіндігі туралы қорытындыны растау мақсатында үшінші тұлғалардан алынған растамаларды бағалайды және құжаттайды, соның ішінде:

- брокерлердің бағалары немесе нарықтық баға белгілеулері туралы ақпаратты Компания қаржы құралдарын баға белгілеу кезінде пайдалану үшін мақұлдағанын растау;
- әділ құнды бағалау нақты нарықтық мәмілелерді білдіретін шамада қалай алынғанын түсіну;
- ұқсас құралдардың баға белгілеулері әділ құнды бағалау үшін пайдаланылған жағдайларда, көрсетілген баға белгілеулердің бағалауға жататын құралдың сипаттамаларын ескере отырып, қалай түзетілгенін анықтау;
- ұқсас қаржы құралдары үшін бірқатар баға белгілеулерді пайдаланған жағдайда, көрсетілген баға белгілеулерді пайдалана отырып, әділ құн қалай анықталғанын айқындау.

Кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша ескерілетін қаржы құралдарының талдауы келтірілген.

	1 деңгей	2 деңгей	Барлығы
31 желтоқсан 2024 ж.			
Қаржылық активтер			

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,327,517	556,926	3,884,443
Барлығы	3,327,517	556,926	3,884,443
31 желтоқсан 2023 ж.			
Қаржылық активтер			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,732,567	468,054	4,200,621
Барлығы	3,732,567	468,054	4,200,621

Кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құн бойынша есепке алынбайтын қаржы құралдарының әділ құнына талдау келтірілген:

	1 деңгей	3 деңгей	Әділ құн	Баланстық құн
Қаржылық активтер				
Банктердегі депозиттер	7,716,199	-	7,716,199	7,716,199
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	41,908,856	-	41,908,856	38,055,618
«Кері РЕПО» операциялары	13,744,706		13,744,706	13,850,027
Басқа дебиторлық берешек	-	62,499	62,499	62,499
Басқа қаржы активтері	-	17,757	17,757	17,757
Қаржылық міндеттемелер				
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	332,522	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	202,612	202,612	202,612

Кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құн бойынша есепке алынбайтын қаржы құралдарының әділ құнына талдау келтірілген:

	1 деңгей	3 деңгей	Әділ құн	Баланстық құн
Қаржылық активтер				
Банктердегі депозиттер	4,534,481	-	4,534,481	4,534,481
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	30,717,976	-	30,717,976	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	6,149,652	-	6,149,652	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек	-	50,019	50,019	50,019
Басқа қаржы активтері	-	10,014	10,014	10,014
Қаржылық міндеттемелер				
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	295,908	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	204,122	204,122	204,122

Әділ құн иерархиясының 3 деңгейіне жататын қаржы құралдары үшін Компания осы қаржы құралдарының әділ құны олардың қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың баланстық құнынан айтарлықтай ерекшеленбейтіндігіне негізделеді.

23. АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ӨТЕУ МЕРЗІМДЕРІН ТАЛДАУ

Төмендегі кестеде активтер мен міндеттемелер оларды өтеудің күтілетін мерзімдері тұрғысынан берілген.

	31 желтоқсан 2024 ж.			31 желтоқсан 2023 ж.		
	Бір жылдың ішінде	Бір жылдан астам	Барлығы	Бір жылдың ішінде	Бір жылдан астам	Барлығы
Активтер						
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	53,573	-	53,573	44,031	-	44,031
Банктердегі депозиттер	7,716,199	-	7,716,199	4,534,481	-	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн	-	3,884,443	3,884,443	868,739	3,331,882	4,200,621

«STANDARD LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚЫРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың теңгемен)

бойынша бағаланатын инвестициялар						
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	6,868,202	31,187,416	38,055,618	5,523,814	25,788,649	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	13,850,027	-	13,850,027	6,144,124	-	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек	62,499	-	62,499	50,019	-	50,019
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	361,241	354,366	715,607	170,892	529,773	700,665
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	639	-	639	-	-	-
Ағымдағы салық активтері	4,206	-	4,206	5,429	-	5,429
Негізгі құралдар	-	327,342	327,342	-	219,167	219,167
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	121,659	121,659	-	112,072	112,072
Кейінге қалдырылған салық активі	-	30,678	30,678	-	33,928	33,928
Басқа активтер	160,507	45,836	206,343	277,241	52,782	330,023
Активтердің жиыны	29,077,093	35,951,740	65,028,833	17,618,770	30,068,253	47,687,023
Міндеттемелер						
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	2,505,180	50,520,042	53,025,222	4,150,978	32,877,192	37,028,170
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	332,522	-	332,522	295,908	-	295,908
Жалдау бойынша міндеттемелер	132,179	-	132,179	112,072	-	112,072
Басқа міндеттемелер	380,161	-	380,161	405,701	-	405,701
Міндеттемелердің жиыны	3,350,042	50,520,042	53,870,084	4,964,659	32,877,192	37,841,851
Таза позиция	25,727,051	(14,568,302)	11,158,749	12,654,111	(2,808,939)	9,845,172

24. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

24 (IAS) «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» ХҚЕС-ке сәйкес олардың біреуі екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдерін бақылауға немесе елеулі дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып есептеледі. Тараптар байланысты болып табыла ма деген мәселені шешу кезінде олардың тек заңдық нысаны ғана емес, тараптардың өзара қарым-қатынастарының мазмұны назарға алынады. Байланысты тараптар байланысты емес тараптар арасында жүргізілмейтін мәмілелерге түсуі мүмкін. Мұндай мәмілелердің бағалары мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы мәмілелердің бағаларынан және талаптарынан ерекшеленуі мүмкін.

Компанияның байланысты тараптары елеулі ықпалы бар акционерлерді және олардың жақын туыстарын, жалпы бақылаудағы компанияларды, негізгі басқару персоналын қамтиды.

Төмендегі кестеде байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер (шығындар) берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Елеулі ықпалы бар акционерлер		
1 жылға дейін жалға алу	(86,040)	(71,049)
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	53,250	(1,262)
Елеулі ықпалы бар акционерлердің жақын туыстары		
1 жылға дейін жалға алу	(260)	(240)
Сақтандыру сыйлықақысы		(13,650)
Сақтандыру төлемі	(348)	(997)

Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	7,159	18,434
Басқа үлестес тұлғалар, сақтандыру сыйлықақысы	120	-
Жалпы бақылаудағы компаниялар		
Сақтандыру сыйлықақысы	87,600	18,269
1 жылға дейін жалға алу	(14,402)	(10,687)
Брокерлік қызмет	(32,248)	(34,349)
Сақтандыру төлемін өтеу	398	9,286
Салымдар бойынша сыйақы	161,220	58,477
Банк қызметі	(2,604)	(6,080)
Басқа табыс	383	
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	97,196	(29,430)
Негізгі басқару персоналы		
Сақтандыру төлемі	(1,979)	(1,885)
Сақтандыру сыйлықақысы	360	360
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	(360)	(360)

Компанияның негізгі басқару персоналына Директорлар кеңесінің мүшелері мен Басқарма кіреді. Есепті күнге компанияның негізгі басқару персоналы 9 адамнан тұрады (2023 жылғы 31 желтоқсанға - 9 адам). Негізгі басқару персоналына сыйақы келесідей беріледі:

	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы және басқа да қысқа мерзімді төлемдер	241,715	142,082
Әлеуметтік қамсыздандыру шығындары	24,109	12,116
Негізгі басқару персоналына сыйақылар	265,824	154,198

25. ТӨЛЕМ ҚАБІЛЕТТІЛІГІ МАРЖАСЫНЫҢ ЖЕТКІЛІКТІЛІГІ

Төлем қабілеттілігінің нормативтік коэффициенті

ҚР ҰБ сақтандыру Компанияларынан ҚР ҰБ талаптарына сәйкес дайындалған Компанияның қаржылық есептілігі негізінде есептелген төлем қабілеттілігі маржасының кем дегенде бірлік мөлшерінде жеткіліктілік коэффициентін сақтауды талап етеді. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік коэффициентін сақтау бойынша Компанияның нормативі келесі кестеде көрсетілген:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы	7,063,664	6,093,810
Төлем қабілеттілігі маржасының ең аз мөлшері	3,046,854	3,309,784
Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі	2.32	1.84

26. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА

	2024 ж.	2023 ж.
Акцияға шаққандағы негізгі пайда (теңге)	684	1,157

Акцияға шаққандағы негізгі пайда

2024 жылғы акцияға шаққандағы негізгі пайданың көрсеткіші жай акциялардың иелеріне тиесілі 1,217,169 мың теңге (2023 жылы - 2,058,634 мың теңге) мөлшеріндегі пайдаға және айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген санына, 1,779,000 акция санына (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша - 1,779,000 акция) негізделеді.

БІР АКЦИЯНЫҢ БАЛАНСТЫҚ ҚҰНЫН ЕСЕПТЕУ

Бұл есеп Қазақстан қор биржасының ережелеріне сәйкес жасалды.

мың теңге, егер басқасы көрсетілмесе

BVcs	Бір жай акцияның баланстық құны (теңге)	6.256
NAV	Есептеу күніндегі жай акциялардың таза активтері	11,129,204
TA	Есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы берудегі акциялар эмитентінің активтері	65,028,833
IA	Есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі материалдық емес активтер	29,545
TL	Есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі міндеттемелер	53,870,084
PS	«Жарғылық капитал, артықшылықты акциялар» есеп айырысу күніне акциялар эмитентінің АФ туралы есепте	-
NOcs	Есеп айырысу күніне орналастырылған жай акциялар саны, дана	1,779,000

Есеп айырысу күні үшін акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есеп жасалған кезеңнің соңғы күні қабылданады.

